

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 4. DECEMBRA 1980

ŠTEVILKA: 48 • LETO: XXIX

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

IZHODIŠČA IN USMERITVE ZA JAVNO RAZPRAVO O OSNUTKIH DOPOLNIL USTAVE

Ker se v tem času tudi v naši občini že pričenjajo razprave o osnutkih dopolnil ustave SFRJ in ustave SR Slovenije ter statutih občin, v nadaljevanju v celoti objavljamo izhodišča in usmeritve za javno razpravo, ki jih je sprejelo poredsedstvo republiške konference SZDL na seji 28. oktobra.

1. Smisel predlaganih ustavnih sprememb in družbene akcije, ki poteka hkrati z njihovo pripravo, sprejemanjem in kasnejšim uresničevanjem, se kaže zlasti v prizadevanju, da se okrepi samoupravni položaj delavcev in vseh delovnih ljudi, v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter njihov vpliv v celotnem procesu družbenega odločanja, da se v polni meri uveljavi temeljna vsebina delegatskih razmerij, ustvarijo pogoji za celovitejšo razvijanje, krepitev in uveljavljanje osebne in skupne odgovornosti za družbeno odločanje v vseh ustanovah združenega dela in političnega sistema socialističnega samoupravljanja in da se hitreje demokratizira in podrobneje kadrovska politika, kar naj bi pripomoglo k uveljavljanju sposobnosti, znanja in dela ter k omejevanju teženj po profesionalnem opravljanju in po prisvajanju upravljalških funkcij.

To naj bi bilo tudi v javni ustavni razpravi bistveno merilo ter zorni kot za kritično obravnavo vloge posameznih institucij in odnosov v našem samoupravnem in posebej političnem sistemu, glede izrazito restriktivno zamišljenih predvidenih ustavnih dopolnil pa bi bilo treba v javni razpravi zlasti oceniti njihovo življenjsko, uporabno vrednost v procesu uveljavljanja družbenih odnosov, ki jih celoten pristop k

ustavnim spremembam opredeljuje kot svoje temeljne cilje.

2. Celotno razpravo o predlaganih ustavnih dopolnilih bi bilo potrebno povezovati z aktualnimi družbeno-ekonomskimi in družbenopolitičnimi vprašanji, posebej s celovito obravnavo odnosov in institucij našega političnega sistema. V tem okviru bi bilo treba zlasti spodbuditi razpravo ter usmerjati delovne ljudi, da na bolj političen način razmišljajo o reševanju aktualnih gospodarskih in drugih družbenih vprašanj in da se v razreševanju vprašanj, povezanih s stabilizacijo, planiranjem in social-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROBLEMSKA KONFERENCA O DRUŽBENEM STANDARDU

V oktobru je koordinacijski odbor sindikata SOZD Slovenske železarne sklical problemsko konferenco o družbenem standardu, na kateri so prejeli naslednje sklepe:

PODROČJE DRUŽBENE PREHRANE

1. Glede na velik dvig cen osnovnih prehranskih artiklov v le-

tošnjem letu konferenca ugotavlja, da določeni limit 550.- din za prehrano med delom ne zadostuje pokritju celotnih stroškov.

Konferenca predlaga, da naj republiški svet ZSS za leto 1980 ponovno uvede postopek in poda predlog spremembe zakonskega določila, da naj se stroški za prehrano med delom uvrstijo med materialne stroške in naj ne bremenijo sklad skupne porabe. Prehrano med delom je treba opredeliti kot reprodukcijo delavca.

2. V vseh delovnih organizacijah SOZD SŽ je potrebno ustvariti takšne pogoje prehrane med delom, da se s tem zagotovi reprodukcija sposobnost delavca na delu, upoštevajoč primerno kaloričnost in količino najmanj enega toplega ob-

(Nadaljevanje na 2. strani)

KAM IN KAKO PO OSNOVNI ŠOLI?

V današnji številki nadaljujemo s serijo sestavkov po naslovnem vprašanju, ki jih pripravljata strokovni delavki skupnosti za zaposlovanje Francka Thaler in Magda Pogačnik.

ŠTIRILETNE ŠOLE

V skupini, ki se je vpisala na štiriletnje šole tudi letos ni dosti novega, v njej prevladujejo dekleta, ki jih je kar 40 več kot fantov. Razlogi za to so številni.

Zelo pomembna je bližina šol, kamor se po tradiciji dekleta zelo radi vključujejo (pedagoška gimnazija, šola za zdravstvene delavce, gimnazija, ekonomska šola). V naštetih šolah najdemo 84 odstotkov vseh deklet, ki so se junija letos vpisale v štiriletnje šole.

Nič manj pomemben razlog je v poprečno boljših učnih uspehih, ki jih na račun boljših učnih navad dosegajo dekleta v osnovnih šolah. Šolski uspeh pa je bil eden najpomembnejših kriterijev ob vpisu.

Seveda pa ne moremo mimo tradicije pri oblikovanju poklicnih želja na moške in ženske poklice. Vendar je letos razveseljivo, da je v letošnji skupni elektrotehnikov spet eno

deklet (ki je hkrati tretje iz domačih virov), med gradbenimi tehnikami pa je kar polovica deklet. Nasprotno pa najdemo na nekaterih štiriletnjih šolah, ki veljajo za »ženske« nekaj več fantov. Zelo »zaželeni« bodo namreč štirje medicinski tehnik, in štirje učitelji, ker so potrebe po bolj normalni strukturi po spolu v teh poklih že kar vpajoče.

(Nadaljevanje na 3. strani)

KAKO ZAGOTOVITI VSE PRAVICE UPOKOJENCEM IN INVALIDOM OB MANJŠI OBREMENITVI DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

Stopnja osnovnega prispevka zavarovancev skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja iz bruto osebnega dohodka ob od prvotno planirane 11,5% znižana na 11,1%. V skupščini skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS in v njeni delegatski bazi že dalj časa tečejo razprave o izhodiščih družbenega dogovora o srednjeročnem obdobju 1981 – 1985. S tem v zvezi pa je tudi treba že začrtati konkretna izhodišča finančnega načrta za leto 1981.

V delegatski bazi in nato v skupščinskih telesih so bila razrešena vprašanja izdelave in sprejetja postopka za uveljavljanje pravic zavarovancev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Prilagojena je bila politika skupnosti določilom zakona o zdravstvenem varstvu, po katerem bodo zdravstvene skupnosti

skrbale za zdravstveno varstvo vseh občanov in tako torej tudi za upokojece. Za prihodnje srednjeročno obdobje je tudi začrtana še nadaljnja skrb za reševanje stanovanjskih – predvsem domskih vprašanj upokojecev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

INŠPEKCIJSKE SLUŽBE V OBČINI V PRVEM POLLETJU

Na zadnjih sejah vseh treh zborov skupščine občine Jesenice, 2. in 3. decembra, so med drugim obravnavali tudi polletno poročilo tržne, sanitarne, gradbene, požarnovarnostne, kmetijske, gozdarske, veterinarske inšpekcije, inšpekcije dela in urbanistične inšpekcije. Iz obsežnih poročil povzemamo nekaj najpomembnejših misli, oziroma ugotovitev.

Predno pa preidemo na posamezna področja naj povemo, da je inšpekcijski nadzor ena od oblik kontrolno nadzorne dejavnosti organov državne uprave in je sestavni del upravne dejavnosti. Namen inšpekcijskega nadzora je zagotavljanje izvrševanja zveznih in repu-

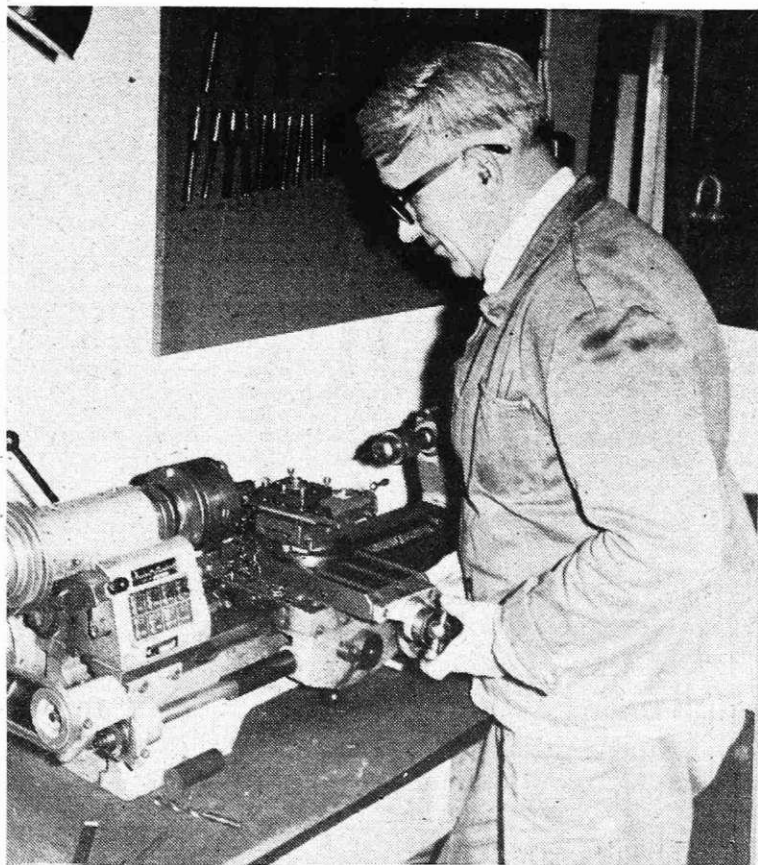
bliških zakonov in občinskih predpisov in je od nadzora močno odvisna realizacija politike skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Seveda vse to zahteva tudi posebno organizacijo, kadre, opremljenost, določeno povezanost (medobčinski organi).

(Nadaljevanje na 6. strani)

Za razvoj socialistične samoupravne demokracije in posebej delegatskega sistema je bistven razvoj demokratičnih odnosov v krajevni skupnosti. Krajevna skupnost mora — prek raznih oblik neposrednega sporazumevanja, dogovarjanja in odločanja — postati temeljna samoupravna skupnost ljudi, v kateri odločajo o vrsti vprašanj iz vsakodnevnega življenja in dela. Takšna krajevna skupnost, ki se v praksi čedalje bolj uveljavlja, je skupaj s temeljno organizacijo združenega dela temelj celotnega sistema socialistične samoupravne demokracije. Zato je nujno, da je nadaljnji razvoj krajevnih skupnosti eno izmed temeljnih področij delovanja družbenopolitičnih organizacij.

Na podlagi samoupravne prakse v krajevni skupnosti se delovni ljudje in občani po svojih delegacijah in delegatih povezujejo z delovnimi ljudmi v drugih krajevnih in drugih samoupravnih skupnostih, določajo in usklajujejo skupne potrebe in interese predvsem v občini, potem pa tudi v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Tovariš Tito na XI kongresu ZKJ

Sodelavec — vzdrževalec klimatskih naprav (Foto I. Kučina)

MLADI ŠE VEDNO PREVEČ NA ROBU SAMOUPRAVNEGA DOGAJANJA

»Organizirane subjektivne sile naše družbe z zvezo komunistov na čelu morajo zagotoviti takšne družbene razmere, v katerih bo mladina resničen subjekt, neposredni udeleženec samoupravnega odločanja o vseh življenjskih vprašanjih. To je izhodišče za večjo družbeno in politično angažiranje mladih generacij. To pa pomeni, da morajo te sile energično obračunavati s tendencami, da mladinsko organizacijo držijo na obrobni položaj in da mlade ljudi še vedno s premalo poguma vključujejo v vse oblike samoupravljanja in upravljanja družbe sploh.« (Edvard Kardelj: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, prva izdaja, str. 208.)

Ce bi skozi misli Edvarda Kardelja poskušali ocenjevati delovanje zveze socialistične mladine v naših temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, lahko brez pomisleka napišemo, da mladi v naši železarni takih razmer nimajo zagotovljenih in da so dejansko preveč na robu samoupravnega delovanja. To vsekakor dokazujejo velika nihanja v delovanju osnovnih organizacij ZSMS, pogostne kadrovske menjave in ne nazadnje tudi ne prevelik interes mladih za delovanje v svoji organizaciji. S tem nikakor ne zanikamo prizadevanj koordinacijskega sveta ZSMS Železarne in pešice zavzetih mladih aktivistov, ki bi želeli doseči bolj kontinuirano in vsebinsko bolj poglobljeno delovanje osnovnih organizacij ZSMS. Toda žal so pri tem prevečkrat osamljeni. Sicer v nekaterih primerih predstavniki osnovnih organizacij zveze sindikatov in zveze komunistov prihajajo na njihove sestanke, toda dejansko bolj kot formalni predstavniki, ne pa kot predstavniki organizacij, ki bi zagotavljale družbene razmere v TOZD in delovnih skupnostih, v katerih bi mladi resnično lahko polno samoupravno zaživali.

Seveda je to tudi posledica nekajletne programske usmerjenosti mladinske organizacije v občini, ki je bila pretirano usmerjena v razne delovne, športno-rekreativne, kulturne in podobne akcije, mnogo manj pa v idejnopolično in vzgojno delovanje, predvsem pa v delegatski sistem in celotno našo socialistično demokracijo. S tem ničemo zanikati določene aktivnosti in angažiranosti tudi na tem nivoju, temveč predvsem poudariti preveliko odsotnost organiziranih subjektivnih sil v delu mladih. Med vzroke za prevelika nihanja v delovanju mladinske organizacije pa nedvomno sodi slaba kadrovska politika, tako izbor kadrov, kakor tudi starostna kontinuiteta.

Programi dela osnovnih organizacij ZSMS še vedno kažejo na že omenjeno programsko usmerjenost, kar nedvomno pomeni tudi premajhno idejnopolično in delegatsko usmerjenost mladinskih vodstev tovarne in občine. To kaže tudi na to, da mladi v vodstvih niso vedno dovolj idejnopolično, oziroma marksistično oboroženi za naloge in da večkrat svojo usmerjevalno politiko izvajajo zelo na pamet, kakor pravimo.

Ravno ta čas, ko v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih — TOZD in krajevnih skupnostih — razpravljamo o temeljnih planov krajevnih in interesnih skupnosti, skupščine občine, republike in zveze, pa tudi svoje TOZD in delovne organizacije za naslednje srednjeročno obdobje, bi moral biti angažiran interes mladih za razprave in sklepanje o našem nadaljnjem razvoju, ki se že piše, kakor pravimo, na njihovo kožo. Osnovna dejavnost mladinskih organizacij bi morala biti usmerjena v ta pa tudi druga vprašanja o katerih se razpravlja, dogovarja in odloča v delegatskem sistemu in prek svojih delegatov ustvarjalno sodelovati pri opredeljevanju našega nadaljnjega razvoja. Tu pa so neizčrpne možnosti za aktivno in ustvarjalno delovanje mladih, kar je še posebno poudaril tovariš Tito na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, ko je dejal:

»Delegatski sistem in razvoj samoupravljanja sta ustvarila še večje možnosti, da je mladina navzoča in mnogo bolj aktivna tam, kjer se sprejemajo sklepi, kjer se vpliva na spreminjanje odnosov in ves nadaljnji razvoj. To daje mlademu rodu veliko priložnost, da se uveljavi, da ni odmaknjen od političnega odločanja in da v celoti uveljavlja vlogo, ki mu v naši družbi pripada. S tem se bodo širile možnosti, da so mladi tako kot vsi drugi delovni ljudje zares svobodni, da pa za takšno svobodo prevzemajo tudi konkretno odgovornost.«

PROBLEMSKA KONFERENCA O DRUŽBENEM STANDARDU

(Nadaljevanje s 1. strani)

roka ob pravilni sestavi beljakovin, hidratov in maščob.

3. Ob sestavi jedilnikov naj sodelujejo tudi zdravstvene službe povsod tam, kjer so za to dani pogoji. Ustanovijo naj se tudi potrošniški sveti, ki bodo obravnavali problematiko družbene prehrane in potrjevali jedilnike.

4. Odpravljati je treba oblike izdajanja bonov in nakupovanja artiklov na bone povsod tam, kjer je organizirana družbena prehrana. Preprečiti nakup drugih artiklov (tobak, pijače).

5. Prehrani diabetikov je treba posvetiti večjo pozornost, vendar ne v smislu izdajanja bonov kot nadomestilo, temveč v prizadevanju nudenja primerne prehrane med delom.

6. Glede na okoliščine, da se delavci vozijo na delo iz oddaljenih krajev, smatramo za potrebno, da se uvede v delovnih organizacijah možnost nudenja zajtrka za te delavce pred pričetkom dela.

7. Konferenca ugotavlja, da za samske delavce še ni zadovoljivo rešena prehrana izven delovnega časa. Konferenca priporoča vsem delovnim organizacijam, da problemom prehrane samskih delavcev posvetijo vso pozornost.

PODROČJE ORGANIZIRANEGA LETOVANJA

1. Konferenca vztraja, da v nobenem primeru ne smemo dovoliti zmanjševanja lastnih počitniških kapacitet.

2. Se nadalje je treba posodabljanje in širiti že izgrajene lastne počitniške kapacitete s posebnim poudarkom na ustvarjanju možnosti rekreacijskih dejavnosti v času organiziranega letnega odmora in podaljševanja letne sezone z namenom, da se omogoči čim večjemu številu zaposlenih delavcev in njihovim družinskih članom organizirano letovanje.

3. Z ustrezno organizacijo letovanja je treba omogočiti med delovnimi organizacijami SOZD SZ večjo izmenjavo dopustov.

4. V okviru SOZD SZ je potrebno uskladiti sistem regresiranja letovanja.

5. Širiti je treba enostavne oblike letovanja (prikolice, kampi, turistična borza itd.) in s tem zadovoljevati interese delavcev za organizirano letovanje. Pri tem je potrebno večje sodelovanje delovnih organizacij v okviru SOZD SZ.

6. Konferenca ugotavlja, da se odnosi občin, v katerih imamo počitniške kapacitete, ne skladajo z usmeritvijo širitve kapacitet delavskega turizma oz. organiziranega letovanja. Organi teh občin v veliki meri izražajo interes na širjenju inozemskega turizma in izgradnje takšnih objektov turistične dejavnosti, ki v pretežni meri pospešujejo devizni priliv. S tem je ogrožen že sedanji obstoj naših počitniških kapacitet kot tudi onemogočena nadaljnja širitev istih. Ker na tem področju same delovne organizacije ne morejo zadovoljivo vplivati, konferenca predlaga, da republiški svet ZSS stoji v akcijo in obravnava sistemske rešitve tega vprašanja na nivoju republiških in medrepubliških odnosov ter v skladu s konceptom širitve možnosti in oblik delavskega letovanja.

7. Se nadalje je treba voditi skrb in akcijo o pridobivanju novih skupnih počitniških kapacitet, pogojeno z danimi materialnimi možnostmi delovnih organizacij SOZD SZ.

PODROČJE REKREATIVNE IN KULTURNE DEJAVNOSTI

1. Konferenca ugotavlja, da je področje rekreativne dejavnosti dokaj dobro organizirano, razvito in uspešno, premalo poudarka pa se je do sedaj dejalo kulturni dejavnosti in njenemu spodbujanju.

3. Konferenca sprejme sklep, da se naj v vsaki delovni organizaciji, kjer je zaposlenih več kot tisoč delavcev obvezno odpre delovno

mesto za dela in naloge kulturnega animatorja in rektorja.

3. Konferenca zahteva, da se v okviru SOZD SZ uskladijo delovni koledarji za vsako leto predvsem iz potrebe, da se ne bodo srečanja in ostale dejavnosti odvijale v času delovnih sobot.

4. Konferenca ugotavlja, da so bile dosedanje oblike športno rekreativne kot tudi kulturne dejavnosti (srečanje na ravni SOZD) zelo uspešne, koristne, predvsem pa potrebne. Zato smatra, da ta srečanja ostanejo tudi v bodoče, upoštevajoč njihovo koristnost v pogledu medsebojnega zblizevanja delavcev DO v SOZD SZ kot tudi v pogledu dvigovanja kvalitete ravni kulturne in rekreativne dejavnosti.

5. Konferenca odobrava in soglaš, da povsod tam, kjer so za to dani pogoji in kjer vrhunski šport je, da se tega podpira, saj je zgled in spodbuda množični rekreaciji. Oblike naj se uredijo v samoupravnih splošnih aktih v posameznih delovnih organizacijah.

PODROČJE STANOVANJSKE PROBLEMATIKE

1. Glede na velike potrebe po reševanju stanovanjske problematike v vseh DO SOZD SZ konferenca predlaga, da se ob vsaki investicijski naložbi predvidijo tudi sredstva za izgradnjo stanovanj.

2. V bodoče je treba posvetiti pridobivanju samskih stanovanj večjo pozornost, predvsem z orientacijo izgradnje malih stanovanj in s posodobitvijo obstoječih samskih domov.

3. Konferenca tudi ugotavlja, da je še vedno premajhna samoupravna organiziranost in aktivnost delavcev v samskih domovih, zato priporoča, da se naj povsod dosledno uveljavijo sveti kot družbena oblika samoupravljanja.

SKUPNI SKLEPI

1. Razprava na problemski konferenci je pokazala, da so vprašanja družbenega standarda tako pomembna, da moramo za stalno spremljanje te problematike ustanoviti ustrezno delovno telo pri koordinacijskem odboru sindikata, ki bo dolžno opozarjati poslovodne in samoupravne organe o potrebnih ukrepih na tem področju.

2. Vse investicijske naložbe morajo vsebovati tudi sredstva za vlaganje v potrebni družbeni standard, kar pomeni naložbe za zagotavljanje ustreznih življenjskih pogojev delavcev.

3. Konferenca ugotavlja, da s strani poslovnih organov ni zadovoljive prisotnosti na problemskih konferencah, srečanjih, enako velja tudi za predstavnike samoupravnih organov. Želja je, da se ta odnos popravi.

4. Konferenca zadolžuje, da predsednik koordinacijskega odbora sindikata SOZD SZ Franc Košak s sprejetimi zaključki seznani poslovodni organ in samoupravne organe SOZD SZ, konference osnovnih organizacij zveze sindikatov v delovnih organizacijah pa seznani delavce s sklepi, ki naj bodo objavljeni v vseh glasilih delovnih organizacij SOZD SZ.

5. Potrebno je, da v SOZD SZ vse delovne organizacije uskladijo enotna stališča za povračilo stroškov delavcev na delu, ker do sedaj to ni primer.

6. Ker na konferenci niso bili prisotni predstavniki nekaterih delovnih organizacij, v katerih te dejavnosti niso najboljše urejene, pozivajo te organizacije, da same uredijo pogoje za boljše kulturno in rekreativno dejavnost.

PORTRET SODELAVCA

ROK GLOBOČNIK je najstarejši delavec v TOZD Želbjarna. Kot željbar se je zaposlil leta 1943, po odsluženju vojaščini pa je tu zopet začel delati 1948. leta. Delal je na vseh delovnih mestih v želbjarni, od 1961 pa je izmenski delovodja v proizvodnji. Je jeseničan iz Podmežaklje, zadnjih nekaj let pa živi na Plavžu. Največ prostega časa mu vzame delo, v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah, saj ima, kot pravi, skoraj vsak dan kakšen sestanek. Ko mu to čas dopušča gre v hribe ali na smučanje. Tudi s fotografijo se ukvarja in rad prebere kakšno dobro knjigo. Že od malih nog je živel med športniki in še vedno se navdušuje nad vsemi uspehi jeseniških športnikov.

Ko se spominja vseh teh let, ki jih je preživel v želbjarni, omeni najprej veliko razliko med delom včasih in danes. Opazil sem tudi, da vedno govori o celotnem kolektivu in ne o sebi. Pogoji dela so bili takrat neprijetno težji kot so danes. Stroji so bili zastareli, posebno težko pa je bilo razkladanje žice, notranji transport in nakladanje žičnikov, vse to so opravljali ročno. V tem času se je tu zamenjalo več generacij. Obnova domovine in prva petletka sta od željbarjev zahtevala maksimalne napore. Delalo se je tudi ob nedeljah, udarniško. Željbarji so bili vedno kot prvi, zavedni in ponosni na svoje delo. Sodelovali so tudi v strokovnih zvezah kot delavski zaupniki. Kolektiv je dal veliko borcev od katerih jih je dosti padlo. V obratu imajo tudi spominsko ploščo padlim brcem. Kolektiv se je udeleževal tudi na kulturnem področju. Med željbarji je bilo toliko glasbenikov, da bi lahko sestavili celotno godbo na pihala, kar je za kolektiv, ki dela v takem hrupu precej nenavadno. Aktivni pa so bili tudi na športnem in dramskem področju.

»Naš obrat bo svoj letni plan, enajst tisoč petsto ton žičnikov, verjetno izpolnil, kljub temu, da smo imeli težave s preskrbo z žico. To je še posebno pomembno, ker gre 90 % naših proizvodov v izvoz. Tega se vsi v TOZD dobro zavedamo in zato vlagamo precejšnje napore v to da plan res dosežemo. Nenehno tudi poudarjamo naše naloge v okviru stabilizacijskih prizadevanj tako v samoupravnih delovnih skupinah kot v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Te naloge so povečanje proizvodnje, zmanjšanje proizvodnih stroškov, boljša kvaliteta in delovna disciplina. Prizadevamo se tudi za največjo možno samokontrolo delavcev glede na kvaliteto izdelkov, kar bomo tudi vnesli v sistem nagrajevanja.

Tekom poletja smo izvedli prvo fazo obnove strojev. S tem smo izboljšali kvaliteto proizvodov in dosežemo tudi boljše poslovne rezultate. V adjutasti smo nabavili novi stroj za pakiranje žičnikov s kapaciteto 30 ton v osmih urah in s tem smo v glavnem odpravili težak delo žensk. Velik problem pa je še vedno, z ozirom na pogoje dela,

čistilnica žičnikov. Delavce bo potrebno nagrajevati primerno težavnosti njihovega dela, če jih hočemo obdržati. Opraviti nameravamo tudi meritve ropota na novih strojih. Te bodo pokazale ali smo uspeli ropot zmanjšati, saj je ta do sedaj sluhu škodoval tako da ima večina naših delavcev slušne poškodbe.

Mislím, da je delovna zavest ljudi v našem obratu precej visoka. To se kaže tudi v prizadevanju vseh za doseg letnega plana proizvodnje, kar je velikega pomena tudi zato, ker smo usmerjeni skoraj izključno v izvoz. Imamo tudi težave s posamezniki, ki imajo pomankljive delovne navade. Tem skušamo tovariško pomagati in jih vzgajati, zlasti na sestankih samoupravnih delovnih skupin, predno se poslužimo disciplinskih ukrepov. Tudi delegatski sistem pri nas dobro deluje. Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije so zelo aktivni. So sicer tudi pomankljivi, imamo težave da popolnoma vsa mesta v samoupravnih organih. Polovico našega kolektiva sestavljajo ženske, ki so večinoma poročene in preobremenjene z delom doma, tako da nimajo časa za delo v samoupravnih organih.

Rok Globočnik je pri delu v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih izjemno aktiven. Bil je član tovarniškega, občinskega in medobčinskega komiteja Zveze komunistov. Bil je predsednik delavskega sveta predelovalnih obratov, član delavskega sveta Železarne, član upravnega odbora Železarne in predsednik delavskega sveta v svoji temeljni organizaciji. Sedaj je predsednik skupščine kluba samoupravljalcev in član izvršnega odbora skupnosti klubov samoupravljalcev Slovenije.

Za klub samoupravljalcev pravi da je oblika in metoda dela občinskega sindikalnega sveta, kjer se predvsem izmenjujejo samoupravljalške izkušnje. Je pa tudi nepogrešljiv dejavnik pri samoupravi vzgoji delavcev. Poslužujejo se raznih metod dela. Največkrat je to »okrogla miza«, kjer se obravnavajo posamezne teme s področja samoupravljanja. Organizirajo tudi razne seminarje in tečaje, ki jih izvaja delavska univerza in skozi katere je prešlo že mnogo delavcev samoupravljalcev. Tako je bil organiziran seminar za člane samoupravnih delavskih kontrol, za delegate delavskih svetov in podobno. Na predlog Železarne pripravljajo seminar za vodje samoupravnih delovnih skupin. Delo kluba je zelo aktivno in poteka po delegatskem sistemu. Delo temelji na delovnih skupinah, ki si prizadevajo da bi poiskali čim bolj konkretne oblike izboljševanja in izmenjave samoupravnih izkušenj. Sama skupščina kluba pa se sestaja približno enkrat letno. Klub je povezan v skupnost klubov samoupravljalcev SR Slovenije, ki ima svoj izvršni odbor in skupščino. Je eden prvih, ki je začel delovati in za svojo aktivnost je prejel tudi priznanje Titovo plaketo.

S proslave ob 90-letnici organiziranega vzdrževanja v Želbjarni, s katero so vzdrževalci hkrati proslavili dan republike (Foto I. Kučina)

KAKO ZAGOTOVITI VSE PRAVICE UPOKOJENCEM IN INVALIDOM ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ob analizi vrednosti začrtanega programa dejavnosti je skupščina skupnosti 13. novembra v Ljubljani sprejela sklep, da naj bi zavarovanci v letu 1981 iz bruto osebnega dohodka prispevali po 11,5 % prispevka v sklad skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Po tem zasedanju skupščine skupnosti pa je prišlo do nekaterih sprememb v zavodu SR Slovenije za družbeno planiranje. Podali so novo oceno mase bruto osebnega dohodka za leto 1981 in s tem novo prispevno osnovo. Poleg tega so v skupnosti še enkrat pregledali možnost realizacije tistega dela programa za leto 1981, ki zagotavlja nadaljnjo modernizacijo - mehanizacijo službe skupnosti, s katero naj bi zagotovili dokončno realizacijo postopka uveljavljanja pravic zavarovancev. Ponovno so tudi pregledali možnosti za predvideno formiranje sklada obratnih sredstev, brez katerega skupnost težko gospodari.

Spremenjeni program dejavnosti skupnosti, ob katerem so upoko-jencem zagotovljene neokrnjene pravice po že dogovorjeni politiki, predvideva 21.652,3 milijona din (od prejšnjih 21.841,2 milijona). Zmanjšanje gre predvsem na račun

izpada sredstev za nakup računalnika, in še nekaterih nalog, ki so prenešene v leto 1982, ter na račun zmanjšanja obratnih sredstev za 107,8 milij. din. To predvideno vsoto naj bi dosegli s prispevkom 11,1 % iz bruto osebnega dohodka, vse ostale stopnje prispevka ostanejo neizpremenjene.

Ob sedanjih razpravah v delegatski bazi naj bi se delavci zavarovanci dogovarjali skupaj z drugimi o že posredovanih izhodiščih, pa tudi o tem novem finančnem predlogu. Isto velja za temeljne organizacije združenega dela, ki so prejele v razpravo in v podpis samoupravni sporazum o temeljih plana skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji za obdobje 1981-1985. Na te sporazume je skupnost resno računala, da jih bodo TOZD vrnilo že podpisane do 10. decembra 1980, ker vsi, ki želijo skladno z zakonskim določilom do konca leta 1980 v Uradnem listu objaviti dogovorjene stopnje prispevka, morajo do 19. decembra oddati potrjene sklepe v objavo.

Ko bomo razpravljali o teh izhodiščih plana skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ne smemo prezreti dejstva, da govorimo o zagotavljanju skrbi - varnosti 4505 upoko-jencem in občini Jesenice, oziroma o 232.000 upoko-jencem v SR Sloveniji.

Zdravko Pogačnik

IZHODIŠČA IN USMERITVE ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

no varnostjo delovnega človeka v polni meri angažirajo tako samoupravni organi, delegacije in delegatska telesa, kot delovni ljudje na svojih zbiorih, v organizacijah sindikatov in socialistične zveze. Oceniti bi bilo treba, kako so se uveljavile posamezne institucije političnega sistema, kako so učinkovite pri uresničevanju svoje ustavne vloge, kako je z uresničevanjem odgovornosti ter kolektivnosti dela v njih, javnostjo dela, možnostmi za učinkovito družbeno kontrolo njihovih postopkov idr.

Potrebno bi bilo celovito konkretno in kritično obravnavati vprašanja, povezana z usposobljenostjo, učinkovitostjo in vlogo izvršnih svetov glede njihove odgovornosti za stanje v družbenopolitični skupnosti in znotraj odnosov v delegatskem sistemu.

Oceniti bi treba, v kakšni meri so metode dela družbenopolitičnih organizacij ter mehanizem skupščinskega odločanja dejansko odprti za pobude delovnih ljudi ter za razpravo o konkretnih, življenjskih

vprašanjih: v kakšni meri je delovanje družbenopolitičnih organizacij obrnjeno k vsakodnevnim življenjskim potrebam in h ključnim družbenim vprašanjem, ki se obravnavajo in razrešujejo v delegatskem sistemu, v kakšni meri smo uveljavili informiranje, ki bo omogočilo, da se vsi prizadeti delovni ljudje in njihove organizacije učinkovito vključijo v proces oblikovanja družbenih odločitev.

3. Razpravo o vsebini osnutka ustavnih dopolnil je treba povezati tudi z opredeljevanjem izhodišč ter vsebine za pripravo nujnih dopolnil v statutih občin ter posebnih družbenopolitičnih skupnosti in SIS, pri čemer je treba izhajati od samostojne vloge in odgovornosti teh skupnosti, hkrati pa vendarle opredeliti nekatera skupna in po potrebi tudi enotna izhodišča in okvire za dopolnjevanje statuten v okviru republike.

4. V samo javno razpravo je treba organizirano vključiti vse člane temeljnih in drugih vodstev družbenopolitičnih organizacij; člane delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in SIS ter člane samo-

upravnih organov. Dogovoriti se je treba za ustrezno vključitev članstva družbenih organizacij in društev ter javnih občil v javno razpravo. Vsa javna razprava naj poteka skozi redne organizacijske oblike družbenopolitičnega in samoupravnega delovanja.

5. Za temeljno usmeritev ter usklajevanje razprave je odgovorna RK SZDL Slovenije, oziroma njeno predsedstvo, ki bo pri tem tesno sodelovalo z ustavno komisijo skupščine SR Slovenije. Javna razprava se bo zaključila s sejo RK SZDL (predvidoma v drugi polovici februarja), na kateri bomo skupno, frontno ocenili širino ter usmeritev javne razprave in uskladjili stališča ter mnenja o predlaganih ustavnih dopolnilih.

6. Pripombe in sugestije za dopolnjevanje osnutkov ustavnih dopolnil pošiljajte na naslov predsedstva republiške konference SZDL ali predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ter občinskih vodstev SZDL in sindikata, oziroma komisije skupščine SR Slovenije za pripravo sprememb ustave SRS.

PREGLED SESTANKOV SDS

Minulih štirinajst dni smo iz enajstih temeljnih organizacij in iz dveh delovnih skupnosti prejeli 82 zapisnikov s sestankov SDS. Večina skupin je pred referendumom seznanila s predlogom temeljev plana TOZD oziroma delovne organizacije za novo srednjeročno obdobje, nekatere pa so obravnavale devetmesečno poslovno poročilo, samoupravni sporazum o štipendiranju in predlog ukrepov na področju osebnih dohodkov. Precej razprav se je nanašalo tudi na ožjo obratno problematiko.

SDS aglomeracija 1 in 2 (TOZD PLAVŽ) sta podprli predloge in zaključke delavskega sveta TOZD v zvezi s temelji srednjeročnega plana.

Iz TOZD JEKLARNA smo prejeli zapisnike SDS SM peči 1, staro železo 1 in 4, elektropeči 1, 2 in 3 ter kontiliv 1 in 2. SDS SM peči 1 meni, da bi bili devetmesečni rezultati boljši, če bi bili boljši delovni in proizvodni pogoji (primanjkovalo je surovega železa, pa tudi delavcev). V zvezi z 10-odstotnim povzemanjem osebnih dohodkov pa se skupina zavzema za to, da bi se vsem povečali enako, kot so se tudi življenjski stroški. Tudi SDS staro železo 1 ima glede procentualnega povečanja osebnih dohodkov podobno mnenje (opozarja, da se na ta način vse bolj povečuje razkorak med tistimi z večjimi osebnimi dohodki in tistimi z nižjimi). SDS elektropeči 1 zahteva ureditev garderobe, oziroma kopalnice. Člani SDS elektropeči 2 so pod razno našli vrsto problemov s katerimi se srečujejo v svojem delovnem okolju (sestava vložka, dotrajane verige, pomanjkanje tople vode ob koncu dne, večni problemi s ponavicami EKC in livni vozički v livni jami, pomanjkanje discipline, netekoče razkladanje vozov s svinjami, zastoji in površno delo zaradi nepravilnega »zastavljanja« živih voz. Nekaj podobnih pripomb je našla tudi SDS elektropeči 2. Ta SDS v zvezi z devetmesečnim poslovanjem ugotavlja, da bi se prav v elektrojeklarni dalo marsikaj prihraniti pri delu z drugimi domačimi in uvoženimi surovinami. Razen o navedenih zadevah so skupine večinoma razpravljale tudi o temeljih novega srednjeročnega plana TOZD.

O temeljih srednjeročnega plana TOZD je bilo govora tudi na sestankih SDS vodstvo TOZD ter valjarna žica 1 (TOZD VALJARNA ŽICE). Na sestanku SDS vodstvo TOZD so člani, ki delajo v ajustazi, postavili vprašanje, zakaj ni planirana postavitev tretjega žerjava, ki bi ga rabili za tekoče in nemoteno delo ajustaze.

Iz TOZD HLADNA VALJARNA BELA smo prejeli zapisnike SDS lužilnica + valjarna 1, 2 in 3, žarilnica 2 in 4, ajustaza 1, 2 in 3, strojna ajustaza 1, 2 in 3 ter priprava vložka 1, 2 in 3. Skupine so razpravljale predvsem o devetmesečnem poslovanju poročilo ter o temeljih srednjeročnega plana TOZD. V zvezi z obema temama je bilo na sestanku SDS lužilnica in valjarna 1 izpostavljeno zlasti vprašanje preskrbe z vložkom. Ta problem naj bi se upošteval tudi pri poročanju. Operater peskarja vprašuje, zakaj se pri stroju ne naredi kabine. Tudi SDS lužilnica in valjarna 2 omenja problematiko vložka. Ugotavlja, da je vložek, ki ga dobijo s štetila, dražji od uvoženega. Boje se, da vložek (in to kvaliteten) ne bo dovolj, pa tudi, da ne bo mogoče izvajati in izlučiti tistih količin materiala, ki so predvidene s temelji srednjeročnega plana. Pod razno je SDS predlagala, da naj bi zaradi nezadovoljenega gretja napravili kabine na izstopnih pultih. Opozorila pa je tudi na pomanjkanje toplega obroka na popoldanski in nočni izmeni, na pomanjkanje tople vode v kopalnicah in na to, da zavore na žerjavih za most še niso usposobljene. SDS lužilnica in valjarna 3 je med drugim opozorila, da izplen, posebno pri MD kvaliteta (veliko materiala gre v odpadno železo zaradi dimenzij in skledavosti), še ni v mejah normale. Tudi ta SDS meni, da bo v novem srednjeročnem obdobju plan le težko izpolniti, kajti poudarek bo na premiku v bolj kvaliteten program. Pod razno je bilo izrečenih nekaj pripomb na delo linije za pripravo kolobarjev (kolobarji imajo predebele konce, kar povzroča na linijah trganje zvarov in zastoj), ter na delo na ZRN (strgani in neoznačeni trakovi). Lužilci pa so zahtevali, da se pri izstopu obeh lužilnih linij in pri peskarskem stroju postavi kabine. SDS žarilnica 3 med drugim trdi, da je plan gotove proizvodnje za leto 1981-82 s sedanjo kvaliteto domačega vložka praktično nedosegljiv. Tudi z vakuumiranim jeklom iz Švedske nimajo najboljših izkušenj. V zvezi z izpolnjevanjem novega srednjeročnega plana je SDS menila, da bi bilo treba poskrbeti za hitrejši način menjave valjčnic, za planiranje pomanjkanja vložka v operativnem planu ter za boljše preventivno vzdrževanje linije CRNO. SDS žarilnica 4 dokaj obširno argumentira, da je količina 37.800 ton v letu 1981 ter 38.000 ton »dynam« v letu 1982 nedosegljiva (tudi če bi

dosegali rekordno mesečno proizvodnjo iz sedanjega dveletnega obdobja, to je 2800 ton, bi v enem letu proizvedli le 33.600 ton). SDS predlaga, da naj se, v primeru, da bi se izkazalo, da se je nepravilno planiralo, sestavljalce planov pokliče na odgovornost. SDS ajustaza 1 in strojna ajustaza 1 pod razno zahtevata, da naj se na kopalnicah namestijo vrata ter, da naj se poskrbi za toplo vodo, pa tudi, da naj bi bila merila za odvečne delavce v vseh oddelkih enaka. SDS ajustaza 2 in strojna ajustaza 2 sta pod razno skušali razčistiti z ne najboljše discipline in medsebojnimi odnosi. Opozorili pa sta tudi, na pomanjkljivo oskrbo s toplo vodo, na neurejeno ogrevanje hale A (ajustaze) in na neurejeno kanalizacijo v sanitarijah ajustaze. Na sestanku SDS ajustaza 3 in strojna ajustaza 3 so vozniki viličarjev pod razno zahtevali, da se jim na viličarje namesti kabine. SDS sta opozorili tudi na precejšnje zastoj, ki jih povzroča pomanjkanje materiala za razrez. SDS pripravo vložka 1 pa zanima, če je kakšna možnost, da bi delavci na liniji za pripravo kolobarjev dobili bunde (zaradi velikega prometa so vrata namreč skoraj nenehno odprta, delavci pa zato izpostavljeni prepihu). Pri poravnavi bi se morala po njenem mnenju upoštevati tudi oskrba z vložkom. Nad občasnim pomanjkanjem tople vode v kopalnicah in nad slabo izbiro toplih obrokov malice se pritožuje tudi SDS priprava vložka 2. SDS priprava vložka 3 pa pod razno opozarja, da se je treba v večji meri zavzeti za boljše vzdrževanje žerjava ter za kvalitetno izvedene remonte na liniji. Vodstvo TOZD bi se moralo dogovoriti s prometom za rednejši odvoz odrezkov. Tudi skupine, pri katerih tega nismo posebej omenjali, večinoma opozarjajo (v zvezi z devetmesečnim poslovanjem ter srednjeročnim planom) na problematiko oskrbe z vložkom.

SDS odprema (TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE) je po sestanku ocenila devetmesečno poslovanje in proizvodnjo v oktobru, ter izvajanje stabilizacijskega programa (v zvezi s tem opozarja na pomanjkljivo tehnično opremljenost posameznih delovnih mest). Obravnavala je tudi temelje srednjeročnega plana TOZD, pod razno pa je predlagala, da naj se ponovno obravnava kategorizacija posameznih delovnih nalog in opravi s katero se delavski svet ni strinjal. Moti jo, da pri tem ni podal nikakršne utemeljitve.

Iz TOZD ŽICARNA smo prejeli zapisnike vseh petnajstih SDS. Na dnevnem redu setankov SDS je bila razprava o temeljih srednjeročnega plana TOZD, proizvodno problematiko v oktobru, kvaliteta problematika ter predlog ukrepov na področju osebnih dohodkov. Nekateri skupine so razpravljale tudi o vzrokih za nesrečo pri delu ter o ukrepih za odpravo podobnih nesreč. SDS žičarna I-1 je pod razno predlagala, da naj se naredi novi koši za odvoz žice v pocinkovalnico ter v žebjarjo. SDS žičarna I-2 se pritožuje, ker »vzdrževanje« ob popravilu stikal na žerjavih, zamenja komande z drugimi, kot so jih bili vajeni prej. Zato predlaga, da naj se na vzdrževanju dogovorijo, da naj bi imeli žerjavi enotne komande na stikalnih testature. Člane SDS žičarna II-1 med drugim zanima, zakaj je investicija v VAC linijo razpotežena na dve leti. Obravnavali so tudi večkratno pritožbo delavcev v previjalnici VAC, češ, da so kolobarji s Herborn strojem preveliki in včasih zmedeni, kar povzroča več odpadka. Na sestanku SDS žičarna II-2 je bila izrečena pripomba na slabo luženo žico VAC. SDS žičarna II-3 v zapisniku omenja, da bi delavci, ki delajo na Herborn strojih, želeli dobiti stroj za končenje in natego vtič na žico. Stari stroj je namreč že dva meseca v poravilu, ta ki naj bi ga uporabljali zdaj, pa je za omenjena opravila neuporaben.

SDS ajustaza 2 ter brusilnica 1, 2 in 3 (TOZD JEKLOVLEK) so podprli predlog sprememb in dopolnil temeljev novega srednjeročnega plana, ki jih je predlagal odbor za gospodarstvo na 15. seji. Prav tako jih je podprla tudi SDS »Stojan« (?), ki pod razno predlaga, da naj se tudi v delovodski pisarni namesti telefon za zunanje pogovore.

Iz TOZD STROJNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, priprava dela, strugarna 1 in 2, strugarna Javornik, orodjarna 1 in 2, ključavničarji strojev, kovačnice - kalilnice ter strugarna valjev Javornik in Bela. Osrednja tema vseh sestankov je bila razprava o temeljih novega srednjeročnega plana TOZD in Železarne, razpravljale pa so tudi o podelitvi »Titovih značk« ter o proslavi 90-letnice vzdrževalnih obratov. SDS priprava dela je pod razno predlagala, da je treba vse pomožne naprave, ki se nahajajo po delavnicah, evidentirati ter jih s soglasjem delovodij in obratovodstva spraviti v nek skupen prostor. SDS orodjarna 1 pa zahteva, da se ocene uspešnosti objavljajo na oglasnih deskah. Isto zahtevo postavlja tudi SDS ključavničarji strojev. Tri izmed navedenih skupin je zanimalo, kako bo z dobavo starega železa ter električne energije za novo jeklaro, ostale SDS pa na temelje plana niso imele bistvenih pripomb.

Iz TOZD VZDRŽEVANJE smo prejeli zapisnike SDS vzdrževanje plavž 2 in 3, vzdrževanje Jeklarne 1 in 2, vzdrževanje HVŽ 1 in 2, vzdrževanje Jesenice 1 in 2,

vzdrževanje Javornik 1 in 2, ter vzdrževanje Bela 1, 2, 3, 4 in 5. Tudi tu je osrednja tema predstavljala razprava o temeljih novega srednjeročnega plana TOZD in Železarne. Skupine, iz katerih SDS vzdrževanje Bela 1, 5 in 4, k navedeni temi niso imele bistvenih pripomb. SDS vzdrževanje Bela 1 in 5 sta v zvezi s temelji plana opozorili na problem po srednjeročnem planu TOZD vzdrževanje planiranega števila kadrov ter zahtevali izboljšanje delovnih pogojev (pralnice). Zanimali pa sta se tudi za vzroke visokih zastojev na bluming-štetilu, saj so se vzdrževalni zastoji po remontu zmanjšali pod normo. SDS vzdrževanje Bela 4 pa v zvezi s temelji plana opozarja zlasti na vprašanje osebnih dohodkov, pri čemer izpostavlja vprašanje življenjskih stroškov, boljše vrednotenje vzdrževalcev nasproti delavcem v administraciji ter zahtevo po beneficiranem stažu (oziroma boljših pogojih dela) za vzdrževalce, ki delajo v izjemno težkih pogojih (varilec specialist, vzdrževalci bluminga in štetila, valjarne žice in žerjavov). Pod razno je skupina razpravljala o disciplini ter o varstvu pri delu, ter izrazila (prav tako kot tudi že prej omenjeni SDS) nezadovoljstvo zaradi ukinitve vratarne 2 na Beli. Na nepravilnosti v zvezi z določanjem beneficirane delovne dobe opozarjajo tudi SDS vzdrževanje jeklarne 1 in 2. Poleg tega zahtevata tudi ureditev delavnice in sanitarij na elektropeči, češ, da so higienski pogoji nevdržni. SDS vzdrževanje Jesenice izražata nezadovoljstvo nad odgovorom oddelka za nagrajevanje glede linearnega povziranja osebnega dohodka, pri čemer poudarjata, da niso podani nikakršni ukrepi glede nagrajevanja po delu. SDS vzdrževanje Javornik 1 in 2 pa omenjata, da so imeli že večkrat na dnevnem redu vprašanje regresa za vozovnice v mestnem prometu, da pa prav tako še nista dobili zadovoljivega odgovora. Predlagata, da naj to vprašanje obravnava oddelek za družbeni standard. Tudi SDS vzdrževanje Bela 2 je predlagala, da naj se ponovno odpre vratarnica na vzhodni strani valjarne. Meni tudi, da bi se za izboljšanje delovnih pogojev v njihovi delavnici, ki je tesna, brez primerne svetlobe in pomanjkljivo ogrevana, morala najti določena sredstva. Poleg tega je predlagala tudi uvedbo dopoldanskega in popoldanskega dejstva v jeklovleku. Tudi SDS vzdrževanje Bela 3 je imela več pripomb v zvezi z ožjo obratno problematiko (disciplina, vprašanje vratarne 2 na Beli ter delavnice za ključavničarje na RAU in CM strojih, povečanje grupne postavke za dežurnega mazilnega ipd.).

SDS parne naprave 4 (TOZD ENERGETIKA) je obravnavala zapisnik s seje odbora za delovna razmerja. V zvezi z njim je od sodelavca, ki je član odbora, zahtevala pismeno pojasnilo o vzrokih, zakaj se se ne udeležuje (namesto njega je predlagala novega člana odbora), pojasnilo pa je zahtevala tudi od sodelavca, ki ne obiskuje tečaja za strojniški parni kotlov.

SDS promet + vlek 2 in 4, vodstvo TOZD, vozovna delavnica, lokomotivska delavnica, delavnica motornih vozil ter vzdrževanje proge (TOZD TRANSPORT) so se v okviru priprav na referendum ponovno seznanile s temelji novega srednjeročnega plana TOZD in Železarne ter o pomembnosti izgradnje nove jeklarne.

O temeljih novega srednjeročnega plana je bilo prav tako govora tudi na sestanku SDS kadrovskega sektorja (DELOVNA SKUPNOST ZA SPLOŠNE IN KADROVSKE ZADEVE TER INFORMIRANJE). Ugotovljeno je bilo, da je iz AZ planiranih premalo sredstev za izboljšanje pogojev dela, ureditev garderob ipd., da je že sedaj treba razmišljati o ukrepih zaradi minimalne rasti dohodka v zadnjih letih srednjeročnega obdobja, da se v Železarni zmanjšuje proizvodnja ploščatega dela v primerjavi z žičnim (kar ni skladno s preteklimi investicijami), da pri kazalcih za delovno organizacijo ni vključena TOZD Monter, da ni opredeljena vrednost, ki jo bodo TOZD odvajale za skupne naložbe, niti v kakšni višini se bo ta vračala v TOZD in da so premalo obdelana področja družbenega standarda, varstva okolja in podobno. Zanimajo jo tudi, kaj se je spremenilo v programu investicije TOZD Žičarna, da se je predvidena vsota za investicije zmanjšala iz 18 na 9,4 milijarde. Pod razno SDS predlaga drugim delovnim skupinam, da razmišljajo o uvedbi premakljivega delovnega časa ter opozarja, da še ni dobila odgovora na nekatera vprašanja, ki jih je postavila na prejšnji seji.

SDS oddelek za študij dela, časa in nagrajevanja (DELOVNA SKUPNOST ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE) je razpravljala o devetmesečnem poslovanju ter o sporazumu o štipendiranju. V zvezi s slednjim med drugim omenja, da bi bilo treba v večji meri izpostaviti vprašanje deficitarnosti poklicev. Z odgovorom o nabavi in izkoriščenosti osebnih vozil skupina ni bila zadovoljna, saj ne daje pojasnila o izkoriščenosti vozil v temeljih organizacijah pa tudi ne o stroških, ki nastopajo v zvezi z uporabo vozil.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje - Božidar Lakota

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Jeklovlek

15. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V torek, 25. novembra, je bila v TOZD Jeklovlek 15. redna seja odbora za gospodarstvo, ki jo je vodil predsednik Anton Klemenc. Odbor je pregledal sklepe zadnje seje in ugotovil, da so v glavnem izvršeni, nekateri pa so še v reševanju.

Odbor za gospodarstvo je ponovno obravnaval predlog temeljev srednjeročnega plana TOZD Jeklovlek za obdobje 1981-1985, ki ga je zavrnil delavski svet na 16. seji, 6. novembra, v predlaganem besedilu.

Odbor je ugotovil, da je predlog temeljev plana za naslednje srednjeročno obdobje Železarne izdelan na osnovi ocene in obsega proizvodnje, razpoložljivih finančnih in omejenih deviznih sredstev.

V razpravi so ugotovili, da je prva in najpomembnejša investicija izgradnja jeklarne 2, medtem ko bodo vse ostale investicije realizirane v okviru razpoložljivega denarja.

Na osnovi takih izhodišč so sklenili, da predlagajo v obravnavo SDS nekatere dopolnitve in spremembe, ki so pomembna pobuda iz ekonomskega stališča.

Predlog temelji na elementih, ki so osnova temeljev srednjeročnega plana, predvsem pa na ustvarjanju dohodka z izboljšanjem kvalitete asortimenta in visoke stopnje predelave.

Odbor za gospodarstvo je predlagal naslednje spremembe in dopolnitve:

- da se poveča gotova proizvodnja od planiranih 23.000 ton na 25.000 ton v korist vlečenih in brušenih jekel.

- da se zagotovi ustrezna količina polproizvoda na konto prodaje valjane žice.

- da se nabavi ravnalni stroj in poveča investicijska sredstva v letih 1981-1982.

- da se zagotovi ogrevanje delovnih prostorov (hale) z vročo vodo na osnovi izdelanih projektov in predračunov.

- da se za leto 1981 planirajo sredstva iz sklada za investicijsko vzdrževanje za postavitev brusilnih strojev.

- da se korigira rast produktivnosti na 85 kg/h/m, ne da bi povečali število planiranih 160 delavcev.

- da se forsira osvajanje šestoglatih profilov in valjanje ventilskih jekel v ožjih tolerancah.

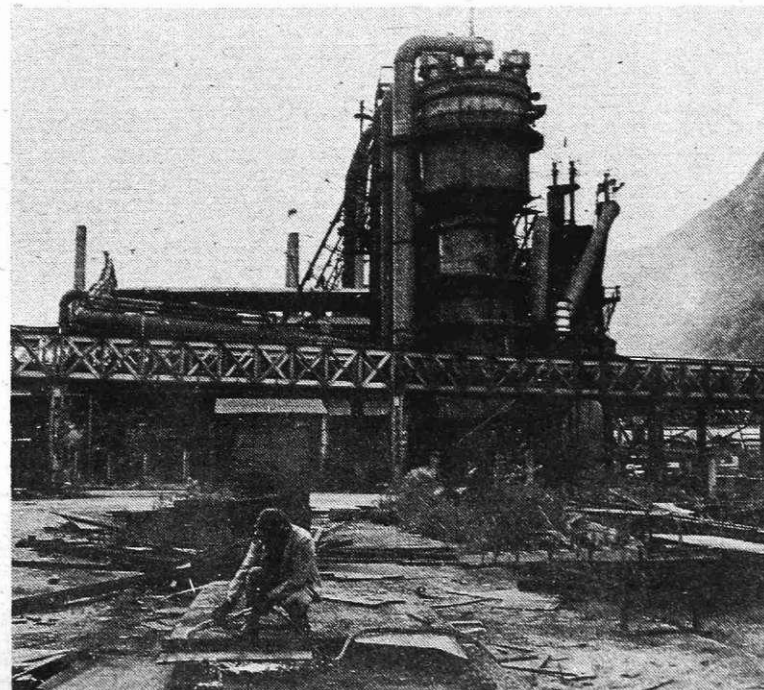
- Odbor je spremembe in dopolnitve predlagal v obravnavo samoupravnim delovnim skupinam.

- Na seji so obravnavali tudi prijavo tehnične izboljšave št. 2503, predlagatelja Marjana Bizjaka in oceno strokovne komisije, ki predlaga, da se mu prizna ustrezno nadomestilo.

- prijavo tehnične izboljšave št. 2545, predlagatelja Karla Koblarja

in oceno strokovne komisije, ki je ugotovila uspešnost izvedbe.

- ponovno so obravnavali tehnično izboljšavo št. 2225, avtorja Joža Odarja glede na sklep o izplačilu tretje rente. Odbor je sklenil, da oddelek za zaščito industrijske lastnine izdelava ponovni izračun tretje rente.

Naša plavža (foto I. Kučina)

16. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V TOZD Jeklovlek je bila 26. novembra redna seja odbora za delovna razmerja, ki jo je vodil predsednik, Stane Rev.

Pri pregledu izvrševanja sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so v glavnem izvršeni, razen nekaterih, ki pa so še v postopku.

Na podlagi razlage kadrovskega razpravljalca o osnutku družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini. Delegati na osnutku niso imeli pripomb in so ga v celoti sprejeli.

Odbor je obravnaval in naknadno potrdil odpoved delovnega razmerja sodelavcu, odobril pa je štiri prošnje za izredno neplačano odsotnost.

Na priporočilo zdravstvene službe so obravnavali preostale sodelavce in sprejeli sklep, da se ga premesti na priučevanje na druga dela.

Na znanje so vzeli informacijo kadrovskega o izreku kazni skupne disciplinske komisije.

E.

ČESTITKA

Sodelavec Franc Sinkovič pred nedavnim uspešno zaključil študij na prvi stopnji ekonomske fakultete Borisa Kidriča v Ljubljani. Ob tem osebnem uspehu mu iskreno čestitamo.

Sodelavci oddelka RTA - VER

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

PREDSTAVLJAMO VAM NAJBOLJŠE MLADE DELAVCE SAMOUPRAVLJALCE

V osnovnih organizacijah ZSMS že dalj čas teče akcija za izbor najboljšega mladega delavca — samoupravljalca, vendar pa ta akcija ni zažvela tako, kot smo si na samem začetku zamislili.

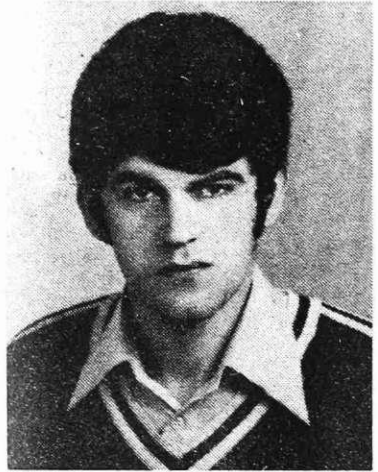
Namen Akcije »mladi delavec — samoupravljalca« je doseči pogoje za stalni vzpon in razvoj ustvarjenih odnosov, razvijanja proizvodnih procesov, delitve dohodka po delu, afirmacijo dela in celovite osebnosti mladega delavca tako, da v njem motiviramo vse moči za doseganje večjih in boljših rezultatov. Ta akcija daje možnost, da vsak mlad delavec svoj poklic afirmira in da s svojim delom in prizadevanjem dobi pravo mesto in pomen.

Mladi naj bi kot subjekti organizirani v svoji osnovni organizaciji ZSMS pokazali, kako so se med prvimi pripravili vključiti v nadaljni razvoj samoupravljanja in uresničevanja politike gospodarske stabilizacije.

Najbolj pomembna naloga akcije pa je, da razvija tekmovalni elan, ki naj bi dal neposredne rezultate v proizvodnji in produktivnosti dela pri izboljšanju delovne in tehnološke discipline, zmanjševanju izostankov z dela in podobno.

Po zaključku te akcije za leto 1979 je komisija pri konferenci mladih delavcev pri OK ZSMS Jesenice, pregledala predloge osnovnih organizacij in tri mlade delavce predlagala RK ZSMS za priznanje najboljši mladi delavec — samoupravljalca, ki jih v nadaljevanju predstavljamo:

Radivoje Radić je bil zaposlen v temeljni organizaciji združenega dela Remontne delavnice. Bil je član predsedstva osnovne organizacije ZSMS, predsednik komisije za šport, poleg tega je bil član predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS železarne Jesenice, član predsedstva OK ZSMS Jesenice.

Aktivno in uspešno je deloval tudi v nogometnem klubu Jesenice, kjer je bil dolgoletni član.

Od leta 1977 je član zveze komunistov, vzoren tovariš in sodelavec. Iz objektivnih razlogov je moral zamenjati mesto bivanja, trenutno je zaposlen v tovarni Krušik v pobratenem Valjevu.

— Kaj mu pomeni priznanje, sem ga najprej vprašala?

»To priznanje ni priznanje samo mojemu osebnemu delu, ampak je priznanje naši OO ZSMS TOZD Remontne delavnice oz. priznanje celotni mladinski organizaciji v Železarni.«

— Dolgo časa si živel na Jesenicah, cenjen kot delavec, mladinski aktivist, športnik. Kakšen vzrok je bil, da si moral zapustiti našo Železarno, ker na osnovi tvojega dela in aktivnosti sklepam, da si se dobro vživel v delo in okolico?

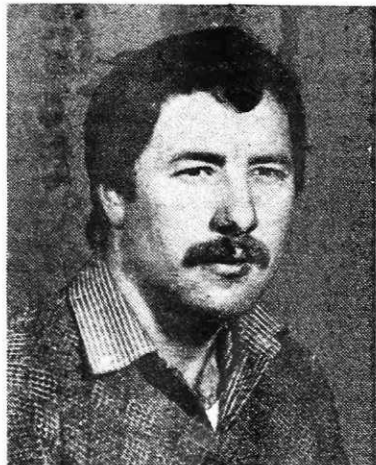
»Moram priznati, da je bil odhod z Jesenic zame težak. Takrat, ko sem odhajal iz Železarne in iz samega mesta, sem čutil praznino, nezadovoljstvo, ker sem moral zapustiti res dobro okolico, dobre tovariške odnose. Zato pa sem se moral odločiti, ker so bili prisotni družinski problemi, ki sem jih lahko rešil le z zamenjavo zaposlitve.«

— Na Jesenicah si stanoval v samskem domu in ko si bil član predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, je bilo dosti prizadevanj, da bi se način življenja v samskem domu izboljšal. Kako gledaš na to stvar?

»Kot dolgoletni stanovalci v samskem domu z načinom dela ter organiziranostjo nisem bil zadovoljen. Mnenja sem, da bo treba na tem področju veliko stvari spremeniti. Vse napore bo potrebno vložiti, da se delavci v samskih domovih samoupravno organizirajo. Potem pa naj bi ti organi s pomočjo zadolženih izboljšali način življenja stanovalcev v teh domovih. Mnenja sem tudi, da so ti samski domovi preživeli, da njihova organiziranost in namen ne ustrezajo času. V srednjeročnem planu razvoja bi Žele-

zarne morala načrtovati postopno odpravljanje samskih domov in njihovo preurejanje v stanovanja za mlade. S tem mislim na preureditev obstoječih kapacitet v manjša stanovanja, oziroma garsonjere.

Po končani poklicni šoli sem začel delati v Železarni. Ni mi bilo žal, če lahko tako rečem, da sem moja najboljša mlada leta dozorevanja preživel na Jesenicah. Delal sem v izredno dobrem kolektivu. Ob tej priliki se še enkrat zahvaljujem za vso pozornost moji bivši TOZD posebej pa mladinski organizaciji Železarne in občini z željo, da bi tudi v bodoče dobro uspevali. Istočasno pozdravljam vse mlade, ki sem jih poznal in vse moje sodelavce.«

Zvone Kovačič je prav tako zaposlen v TOZD Remontne delavnice. Na Jesenice je prišel leta 1970 iz Kroga pri Ormožu, kjer se je rodil pred 25. leti, se tu izšolal in leta 1973 zaposlil v Železarni na montažnem oddelku, kjer trenutno opravlja dela ključavničarja — specialista.

V delo OO ZSMS se je vključil leta 1977 in takoj dobil odgovorno nalogo predsednika OO ZSMS TOZD Remontne delavnice. Je član predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, član predsedstva OK ZSMS, predsednik centra za mladinske delovne akcije, trikrat se je udeležil mladinskih akcij, prav tako je bil trikrat udarnik na zveznih akcijah. Je član zveze komunistov. Vsa ta leta pa tudi aktivno deluje v nogometnem klubu Jesenice.

— Kaj ti to priznanje pomeni?

»To priznanje mi pomeni kot nagrado za ves trud, ki sem ga vložil v delo OO ZSMS, ki je zelo dobro delala. Obenem je to priznanje osnovni organizaciji in vsem tistim, ki so si prizadevali, da se naša OO postavi na noge. Hkrati mi to priznanje pomeni moralno obvezo za boljše delo v bodoče tako na delovnem mestu, kot v družbenopolitičnem delu in na športnem področju.«

— Tudi ti živiš v samskem domu. Kako si zadovoljen?

»Moram povedati, da nisem zadovoljen z življenjem v samskem domu, ne toliko s pogoji bivanja kot s samimi odnosi in pravicami stanovalcev v samskem domu. Mnenja sem, da bi se morali odgovorni za samske domove bolj angažirati na tem področju. Mladina je imela dosti iniciativ za izboljšanje. Mnenja sem, da bi domove morali spremeniti v stanovanja za mlade.«

— Akcija za izbor najboljšega mladega delavca teče že dalj časa, vendar še ni zažvela, kot bi morala. Kaj ti meniš o tej akciji?

»Akcija je do sedaj potekala preveč površno in mislim, da se sedaj ni prišla v vse sredine, kot je bilo zamišljeno. Akcija bo zažvela le v

primeru, če se bodo vanjo vključili tudi odgovorni vseh TOZD, saj končno nima samo mladina kot družbenopolitična organizacija koristi od nje, ampak je to korist za vse TOZD, oziroma za celotno Železarno. Ta akcija zajema vse dejavnike, ki so pomembni prav pri sedanjih naporih za stabilizacijo našega gospodarstva.

— Zaposlen si v TOZD Remontne delavnice kot ključavničar specialista. Kako si zadovoljen z delom na tem mestu?

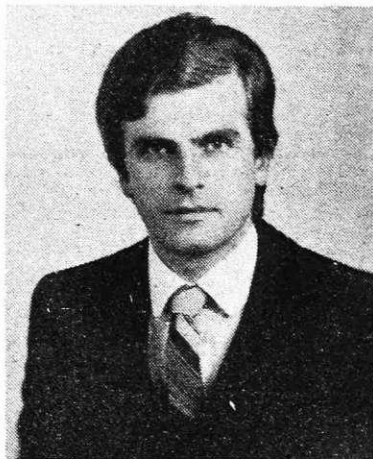
»Moje delo, ki ga opravljam na montažnem oddelku, je zelo raznoliko, pa tudi zelo težko, vendar ga kljub temu opravljam z veseljem. Zadovoljen sem s sodelavci in moram priznati, da je to eden od faktorjev, ki me zadržujejo tukaj.

Miro Mohorič je zaposlen v TOZD Vzdrževanje. Je predsednik koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, sekretar OO ZSMS TOZD Vzdrževanje, član odbora za kadre in družbeni standard, namestnik predsednika odbora samoupravne delavske kontrole.

— Takoj po podelitvi priznanj si dobil odgovorno nalogo predsednika koordinacijskega sveta ZSMS Železarne. Kako ti ocenjuješ potek akcije »najboljši mladi delavec — samoupravljalca« in kaj meniš, zakaj se akcija ne uveljavi tudi v drugih organizacijah združenega dela, saj kot je razvidno, so letos dobili priznanje le mladi iz našega kolektiva?

»Ta akcija ni stekla tako, kot je bilo zamišljeno in ni povsod dosegla svojega namena. Razlogov za to je veliko, tako objektivnih kot subjektivnih. Za to akcijo je treba formirati komisijo, ki je sestavljena iz predstavnikov vseh družbenopolitičnih organizacij. To akcijo so povsod vodili mladi, ki pa je niso vzeli dovolj resno. V Železarni si trenutno koordinacijski svet močno prizadeva na tem področju in upam, da bo rezultat v naslednjem letu vidnejši.

— Kaj meniš, kako gledajo na potek te akcije pri republiški konferenci ZSMS?

»Kot bivši predsednik konference mladih delavcev pri OK ZSMS Jesenice sem bil na nekaj sejah predsedstva republiške konference ZSMS, kjer smo obravnavali potek te akcije. Akcija tudi na republiškem nivoju ni stekla tako, kot je bila zamišljena.

Toda pri nas izgleda da je akcija stekla. Dogovorili smo se, da vse najboljši mlade delavce — samoupravljalce za nagrado peljemo na tradicionalno srečanje mladih v Valjevo. Poleg tega se na nivoju SOZD SZ dogovarjamo, da bi izdelali značke »najboljši mladi delavec — samoupravljalca« — seveda v omejenem številu. Same osnovne organizacije pa naj bi dajale najboljšim mladim delavcem — samoupravljalcem praktične nagrade, npr. knjižne nagrade in podobno.

Simona Mastnak

ZARADI SLABE PRIPRAVLJENOSTI ODPADLA VOLILNA KONFERENCA OO ZSMS TOZD RD

V torek, 25. novembra, je bila na pobudo osnovne organizacije zveze komunistov TOZD Remontne delavnice sklicana volilna konferenca osnovne organizacije ZSMS. Pred tem so se že sestali mladi komunisti, ki jih je v remontnih delavnicah 20 in oblikovali predlog kandidatne liste, ki naj bi jo obravnavalo vseh pet aktivov ZSMS, ki tvorijo osnovno organizacijo. S stališči svoje sredine so prišli na volilno konferenco le delegati iz mladinskega aktiva RTA, ostali aktivni pa se niso sestali in je zato delovno predsedstvo predlagalo ponovitev volilne konference. Sedanja konferenca naj bi valjala le kot delovni sestanek.

Po razpravi so sprejeli naslednje sklepe:

1. do 10. decembra se ponovno skličejo sestanki aktivov, kjer se morajo člani dogovoriti o problematiki in o predlogu kandidatne liste za novo predsedstvo.

2. Za sklic sestankov so bili zadolženi: Joža Gračnar, Adem Kostič, Zvone Kovačič, Pavel Pirih, Smail Fatkić in Klara Zaman, ki od-

govarjajo pred OO ZSMS za uspešno izvedbo naloge. Za eventualno pomoč naj se obrnejo na svoje obratovodje.

3. Do 12. decembra se mora sestati staro predsedstvo in dopolniti poslovnik o volitvah.

4. Volilna konferenca mora biti izpeljana najkasneje v 14 dneh.

5. Pri delu v bodoče je treba najti način, kako zainteresirati za delo širši krog mladih, ker je opazno, da je v pretekli mandatni dobi ležala večina dela na članih predsedstva, baza pa je bila indiferentna.

6. Za doseganje še boljših rezultatov se mora mladina povezovati z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD, hkrati pa iskati informacije in pojasnila pri vodstveni strukturi.

Glede na delovno vzdušje na sestanku je pričakovati, da bodo mladi v remontnih delavnicah uspešno izvedli svojo nalogo, pri čemer pa se bodo morali bolj potruditi predvsem mladinci — komunisti.

ZK

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

ZAŠČITA ŽIVALI OB KEMIČNEM NAPADU

Če nimamo klorovega apna, moramo žival deset minut umivati po kontaminiranih delih kože z milnico ali blago raztopino pralnega praška in nato še sprati s čisto vodo.

Ob hladnem vremenu dekontaminiramo žival, če je le mogoče, v toplem prostoru, po dekontaminaciji pa jih pokrijemo.

Živalim, ki so bile močnejše kontaminirane, po opravljeni delni dekontaminaciji odvedemo na popolno dekontaminacijo na dekontaminacijsko postajo. Pri tistih, ki niso bile močno kontaminirane, prej opisana dekontaminacija zadošča, vendar pa jih je treba zatem opazovati. Če pozneje ugotovimo znake kontaminacije, je treba žival odpeljati na dekontaminacijsko postajo.

POPOLNA DEKONTAMINACIJA. Enote, ki opravljajo popolno dekontaminacijo živine, uporabljajo v ta namen razne naprave in pripomočke. Veterinarske dekontaminacijske enote uporabljajo prenosne črpalke, ščetke, krpe, vato, vedra in sode ter ustrezne dekontaminacijska sredstva.

Pri dekontaminaciji mehurjevcev in VX živčnih vojnih strupov uporabljajo najpogosteje 10 % raztopino klorovega apna (klorno mleko) ali kaporita, pri dekontaminaciji drugih živčnih vojnih strupov pa raztopino pralnega praška ali milnico. S temi raztopinami močijo živali po koži in pri tem ščetkajo in sicer 10 minut. Zatem operejo živali s čisto in če je le mogoče toplo vodo, jih osušijo in pokrijejo z odejami.

Ob hladnem vremenu je treba vsekakor gledati, da se dekontaminacija opravi v zaprtih prostorih, ki jih je mogoče ogrevati.

Pri živalih, pri katerih se med dekontaminacijo opazijo kake spremembe na koži ali drugi znaki zastrupitve, je treba poskrbeti za strokovno veterinarsko oskrbo. Za opazovanje živali pa je treba poskrbeti tudi po dekontaminaciji, ker se znaki zastrupitve lahko pokažejo tudi potem.

Lahko pa klorovo apno tudi suho nasujemo po kontaminirani površini.

DEKONTAMINACIJA ŽIVIL ŽIVALSKEGA IZVORA

Živila se lahko kontaminirajo pri skladiščenju ali prevozu in to s kapljicami vojnih strupov ali z njihovimi hlapci. Stopnja kontaminacije živil pa je odvisna od tega, ali so bila v embalaži ali ne.

V glavnem dekontaminiramo samo tista živila, ki so bila kontaminirana s hlapci vojnih strupov ali s posameznimi kapljicami (slaba dekontaminacija), medtem ko močno kontaminirana živila zavrzemo, razen če so v embalaži, ki ne prepušča vojnih strupov.

Meso, ki so ga kontaminirale kapljice vojnih strupov, lahko jemo šele, ko ga dekontaminiramo s kašo klorovega apna, pri živčnih vojnih strupih pa s kašo gašenega apna. Kašo pustimo na mesu 30 minut, nato jo speremo z vodo in odstranimo 2 cm površinske plasti mesa ter vse masne dele. Odrezane dele zavrzemo. Zatem meso znova dekontaminiramo kot prvič in spet speremo. Toda niti takega mesa ne smemo jesti prej, dokler ga nismo približno 3 ure kuhali, vode pa, ko je prvič zavrela, zavrgli in dodali čiste.

Meso, ki je bilo kontaminirano s hlapci vojnih strupov, večkrat speremo z vodo, jemo pa ga šele, ko smo ga dve uri kuhali. Tudi tu prvo vodo, ko zavre, odlijemo in nalijemo novo.

Mast, ki je bila kontaminirana s kapljicami vojnih strupov, zavrzemo, ker je ne moremo dekontaminirati. Če pa je bila samo kratek čas izpostavljena hlapom vojnih strupov, odstranimo približno 1 cm debelo vrhnjo plast in jo zavrzemo.

Kontaminiranega mleka ni mogoče dekontaminirati.

NEKATERA NAJPOGOSTEJŠA BOLEENJA IN NEKUŽNE BOLEZNI DOMAČIH ŽIVALI

NAGLO NAPENJANJE

Naglo napenjanje pri prežvekovalcih se razvije zaradi naglega vrenja hrane, najpogosteje poleti, če so se živali nažrle detelje. Neposredni vzrok za napenjanje so naglo nakopičeni plini v kapici in vampu. Znamenj napenjanja ne bomo opisovali, ker jih vsi, ki imajo opraviti z govedom, dobro poznajo. Posebej naj poudarimo, da v nekaterih primerih napenjanje tako naglo napreduje, da živali poginejo v 15 do 30 minutah.

Zdraviti moramo v dveh smereh: odstraniti moramo nakopičene pline v kapici in vampu ter zmanjšati ali preprečiti naglo vrenje zaužite hrane v vampu.

Pline lahko odstranimo skozi gumijasto cev, ki jo potisnemo skozi nos ali usta v vamp. Poseg bo uspešen, kadar so se plini nakopičili nad vampo vsebinsko, če pa so plini pomešani v obliki drobnih mehurčkov z vsebino vampa, ta poseg nima uspeha.

Naš poseg naj poteka takole: govedo pravilno fiksiramo z nosno zadrgo ali kako drugače, da bomo lahko delali in da se zavarujemo pred udarci: govedo moramo položiti poševno in z zadnjim koncem za 40 do 50 cm nižje, ker bodo plini silili proti odprtini požiralnika, t.j. v gumijasto cev (sondo). Ker se bo cev večkrat zamašila z vsebino vampa, jo moramo sproti preprihovati ali odmašiti z nalivanjem vode. Ko smo izpustili del plinov, nalijemo skozi cev sredstva, ki zavirajo in preprečujejo naglo vrenje vsebine v kapici in vampu. Od domačih sredstev lahko v prvi vrsti uporabimo liter svežega mleka, ki ga namolžemo od druge ali iste krave. Vrenje zavira tudi apnena voda; žlico gašenega apna raztopimo v litru vode in vlijemo skozi cev.

(SE NADALJUJE)

Stenski časopis v TOZD Remontne delavnice, ki ga urejajo mladi (Foto I. Kučina)

INŠPEKCIJSKE SLUŽBE V OBČINI V PRVEM POLLETJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvsem pa samostojnost in neodvisnost pri delu. V času poročanja (oktober) so bile inšpekcijske službe gorenjskih občin neposredno pred združitvijo v skupni program: upravo inšpekcijskih služb za Gorenjsko, kar bo brez dvoma prispevalo k večji uspešnosti in boljši koordinaciji dela inšpekcij.

V upravnih organih skupščine občine Jesenice je bilo v prvem polletju letos zaposlenih sedem inšpektorjev, ki so opravljali nadzor nad petimi inšpekcijskimi področji: tržna, sanitarna, gradbena, požarnovarnostna in kmetijska. Pogodbeno z drugimi občinami pa je bil organiziran nadzor na področju veterinarske, gozdarske, urbanistične inšpekcije in inšpekcije dela. Se vedno pa v tej organizaciji ni bil organiziran nadzor na področju elektroenergetike, vodnogospodarske, cestne, cestnoprometne, lovske, ribiške in vinarske inšpekcije.

Nezasedenost inšpekcijskih služb in neopravljanje del posameznih inšpekcij (skupne urbanistične inšpekcije z občno Radovljico) povzroča nepopolni nadzor, s tem pa tudi manjšo učinkovitost ukrepanja. Zaradi neopravljenih nalog vsled kadrovske nezasedenosti nekaterih inšpekcijskih služb se je dogajalo, da so bile večkrat ohromene obstoječe inšpekcijske službe tudi z zadevami nezasedenih inšpekcij.

TRŽNA INŠPEKCIJA

Tržna inšpekcija je v prvem polletju svoje delo osredotočila na: kontrolo preskrbe prebivalstva, kvalitete blaga in storitev, kontrolo cen, pomoč občanom pri reševanju reklamacij, odkrivanju in pregonu sušmarstva in prekupevanja (nedovoljena trgovina) in kontroli običnih obratov družbenega in zasebnega sektorja.

V prvem polletju je tržna inšpekcija opravila nadzor v 166 objektih in 510 informativnih pregledov, da bi ugotovila preskrbljenost občanov z osnovnimi življenjskimi artikli. Ugotovitve inšpekcije so bile:

V prvem polletju so se pojavile pomanjkljivosti v preskrbi z glavnimi prehrabeniimi artikli. Opaziti je bilo pomanjkanje olja, sladkorja, pralnega praška in pražene kave ter svežega mesa (teletine in govejega mesa). Poleg tega je na tržišču primanjkovalo tudi tehničnega blaga: pralnih strojev, barvnih televizorjev, termoakumulacijskih peči, cementa in ostalega gradbenega materiala. O tem so obveščali republiški inšpektorat in izvršni svet skupščine občine.

V tem času so od 38 vzetih vzorcev za analizo, ugotovili da 19 vzorcev ni ustrezalo pravilnikom o kakovosti blaga. Zaradi neustrezne kvalitete živil je tržna inšpekcija izdala prijave o prekrških in ovadbe

javnemu tožilstvu. Zaradi pomanjkljivosti oziroma kršitve zakonskih predpisov je izdala 34 upravnih odločb za odpravo pomanjkljivosti in sklepov za plačilo stroškov analiz zaradi neakovostnega blaga. Oddala je še deset prijav sodniku za prekrške zaradi kršitve predpisov v pristojnosti tržne inšpekcije in sedem ovadb javnemu tožilstvu zaradi gospodarskih prestopkov. Večina teh se nanaša na slabo kakovost blaga. Kršitelji so v glavnem proizvajalci mesnih izdelkov, mlečnih izdelkov in sladolede.

Zaradi lažjih kršitev zakona o družbeni kontroli cen in zakona o blagovnem prometu je izrekla 30 mandatnih kazni v znesku 15.000 dinarjev. Večjih kršitev s tega področja v prvem polletju ni bilo. Opravila pa je tudi 60 intervencijskih pregledov kot pomoč občanom pri reševanju reklamacij. Intervencije so se predvsem nanašale na storitve servisnih delavnic.

Na območju občine je problem pomanjkanja obrtnikov gradbene stroke — zidarji, vodovodni instalaterji, elektroinstalaterji — in servisov za popravila gospodinskih aparatov. Zato se pojavlja neupravičeno opravljanje teh deficitarnih obrtnih dejavnosti (sušmarstvo), saj redni obrtniki ne morejo zadovoljiti potreb občanov. V nekaterih primerih je tržna inšpekcija tudi ukrepala.

V gostinskih objektih je tržna inšpekcija skupaj s sanitarno inšpekcijo opravljala kontrolo stanja glede minimalne tehnične urejenosti gostinskih obratov. V primerih, ko niso bili izpolnjeni predpisani pogoji, so bile izdane upravne odločbe z

rokom, v katerem morajo biti nepravilnosti odpravljene. Pri pregledih so ugotavljali, da kvaliteta gostinskih uslug ni takšna, kakršna bi morala biti, kar se povezuje tudi s pomanjkanjem strokovnega kadra.

Tržna inšpekcija je v sodelovanju z inšpektorjem dela in sanitarnim inšpektorjem opravila 65 komisij-skih ogledov zaradi izdaje obrtnih dovoljenj, potrdil o dovoljenem opravljanju obrtnih dejavnosti kot postranskega poklica, potrdil za oddajanje turističnih sob ter za opravljanje ostalih gospodarskih dejavnosti. Tržna inšpekcija je sodelovala tudi s potrošniškimi sveti na sestankih v krajevnih skupnosti ali sestankih, ki so jih organizirali pristojni upravni organi.

Izvršni svet skupščine občine k poročilu pripominja, da servisna dejavnost predmetov trajnejše vrednosti ni zadovoljiva in da zaradi tega prihaja do nezadovoljstva občanov in da potrošniški sveti niso odigrali take vloge, kot je bilo pričakovati.

SANITARNA INŠPEKCIJA

Temeljna naloga sanitarne inšpekcije je skrb za zdravje prebivalstva in higieno okolja. Zato je bilo njeno najpomembnejše področje dela v prvem polletju kontrola nad živil in objekti proizvodnje živil. Ob pojavu masovnih zastrupitev z živil v prvem polletju na območju republike, je sanitarna inšpekcija opravila kontrolo vseh obratov družbene prehrane in kuhinj, šolskih in vzgojno varstvenih ustanov. Po splošni oceni je bilo stanje higijene zadovoljivo, z izjemo nekaterih

manjših obratov družbene prehrane in nekaterih šolskih kuhinj (DO Kovinar, TOZD Planika, GG Bled, samski dom Mojstrana, OŠ Karavanskih kurirjev Koroška Bela, OŠ 16. december Mojstrana). Higiena prostorov pa še ni dovolj, da ne bi prišlo do posameznih črevesno-nalezljivih zastrupitev v posameznih primerih. Vzrok za zastrupitev so lahko tudi dobavljena okužena živila (perutnina, jajca, meso). Ne nazadnje pogosto možnost okužbe živil tudi nenormalni pogoji dela — utesenjenost prostorov, kar so še vedno primeri v kuhinjah šol in vzgojnovarstvenih enotah. Na področju družbene prehrane je inšpekcija v prvem polletju opravila 54 pregledov in izdala osem zahtev za odpravo pomanjkljivosti.

Inšpekcija ugotavlja, da je organizacijsko pokvarjenih živil v prometu zelo malo. V proizvodnji in prometu živil je inšpekcija vzela 39 vzorcev za kemično analizo in 38 vzorcev za bakteriološko analizo. V prvem primeru je bilo 15 neprimerov, v drugem primeru pa so bili vsi ustrezni. Za uničenje živil sta bili izdani dve odločbi.

Na področju gostinstva in turizma je bilo opravljenih 104 pregledov in izdanih 18 odločb in soglasij. Higien-ska ureditev prostorov še vedno ni na zadovoljivi višini. Tudi to se povezuje z neustreznimi kvalifikacijsko strukturo zaposlenih.

Oskrba prebivalcev s pitno vodo je zadovoljiva, pri pregledu posameznih vodovodnih zajetij in rezervarjev pa so ugotovili, da delovna organizacija Vodovod ne skrbi dovolj za higieno teh objektov. Problematica preskrba z neoporečno pitno vodo je še vedno območje Koroške Bele, Javornika in Prihoda. Za odpravo pomanjkljivosti so bile izdane tri odločbe in opravljenih 25 pregledov vodopreskrbnih objektov.

Inšpekcija ugotavlja, da higiensko epidemiološko stanje v občini v prvem polletju ni bilo zadovoljivo. Sicer ni bilo večjih alimentarnih (prehranjevalnih) intoksikacij (zastrupitev), razen 13 primerov v Mojstrani, bila pa so posamično v velikem porastu črevesna oholenja. Izvori za to so različni, vsekakor pa so primarni vzroki v hrani, vodi, osebnih higieni in higieni okolja. Ravno zadnjim dvem vprašanjem, poudarja inšpekcija, se polaga vse premo pozornosti. Vedno večja koncentracija prebivalstva v mestu povzroča, da se na številu prebivalstva občutno zmanjšujejo zelene površine, otroci nimajo ustreznih zelenic in igral, ker za to ni ustreznih prostorov. S tem se kršijo določila zakona o varstvu, o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v naseljih. Otroška igrišča se vse bolj prenašajo na površine hodnikov stolpnic, ki pa so tudi iz higiensko-epidemiološkega stališča povsem neprimerni.

Poseben problem za inšpekcijo pomeni vprašanje nadzora nad gradnjo. Večina individualnih stanovanjskih objektov, ki jih gradijo občani,

nima kanalizacije, kljub temu da je zemljišče v določenih primerih nepropustno. Odplake se odvajajo nekontrolirano, kar povzroča nepopravljivo škodo v okolju, v mnogih primerih pa tudi neposredno nevarnost za zdravje ljudi zaradi poplavl s fekalijami.

Tudi na področju zazidalnih načrtov se srečujejo s problemi. Projektna organizacija pri pripravljanju zazidalnih načrtov ne upošteva zakona o varstvu pred hrupom in spremljačje predpise. Zazidalni načrti za stanovanjske objekte pripravljajo v okolju, kjer je prekršeni hrup, kjer so zemljišča premalo osenčena ali tam, kjer je premalo funkcionalno razpoložljivih površin za zelenice, otroška igrišča, parkirne prostore. Inšpekcija tudi večkrat ugotavlja, da programi posameznih interesnih skupnosti med seboj niso usklajeni. Tako so, na primer, v stanovanjski skupnosti naročili zazidalni načrt za območje, kjer ima samoupravna komunalna skupnost predviden program gradnje komunalnih naprav dve, tri leta kasneje. Seveda je v takih primerih potrebno graditi greznice in ponikovalnice, čeprav samo za dve tri leta, vprašljiva pa je racionalnost vlaganja družbenih sredstev v te začasne komunalne objekte.

Več neresenih zadev je na področju komunalne higijene. Se vedno ni v celoti organiziran odvoz smeti in odpadkov. V prvem polletju so bila tovrstna prizadevanja prisotna v KS Blejska Dobrava in KS Zirovnica. Inšpekcija ugotavlja, da je prav nerazumljivo, koliko odpora je čutili med lastniki individualnih hiš do organizacije odvoza. Po vsej verjetnosti, pravijo, krajevnim skupnostim ne bi uspelo organizirati odvoza brez intervencije sanitarne inšpekcije. Svoj delež k odporu pa verjetno prispevata tudi DO Kovinar in DO Komunalne službe z nevestnim in nerednim odvozom smeti. Proti njim sta bili v prvem polletju podani dve prijavi sodniku za prekrške.

Pereč problem predstavljajo legala odlagališča smeti, ki so neprimerna po urejenosti in lokaciji (Jesenice, Kranjska gora). Za občino Jesenice je že izdana študija možnih lokacij novih centralnih deponij, vendar kaj več ni bilo narejenega. Inšpekcija poudarja, da je potrebno takoj izdelati dokumentacijo, da se pridobi ustrezna dovoljenja in soglasja za novo smetišče.

Prepočasni, pravijo v poročilu, se rešujejo tudi problemi onesnaževanja voda. Temu so krivi zastareli tehnološki postopki ali nepravilno ravnanje s čistilnimi napravami. Tudi gradnja centralne čistilne naprave za mesto Jesenice zaostaja za predvidenim rokom gradnje. Tudi zakon pred varstvom onesnaževanja zraka se ne izvršuje, saj ni sprejet sanacijski program, ki ga zahteva zakon. Kljub temu pa so določeni premiki za izboljšanje stanja, saj se vse več objektov priključuje na toplotno vodno omrežje. (nadaljevanje prihodnje)

Stenski časopis v TOZD Elektrode, ki ga urejajo mladi (Foto I. Kučina)

30 LET SAMOUPRAVLJANJA V ŽELEZARNI

KRONIKA ZA DECEMBER

December je mesec v katerem se ponavadi ozremo nazaj in načrtujemo za naprej. Tako so tudi samoupravni organi v Železarni skoraj vsakega decembra v minulih tridesetih letih poslušali poročilo direktorja ali predsednika delavskega sveta, kakšne uspehe smo dosegli v preteklem letu. Poročila so velikokrat vsebovala tudi smernice za delo v naslednjem letu. Na sejah v decembru so delavski sveti sprejemali tudi plan za naslednje leto. To je bila značilnost decembra in bo takšna ostala tudi v bodoče.

1951

Delavski svet je na seji dne 24. decembra 1951 obravnaval poročilo o kapitalni izgradnji in osnovni plan za leto 1952. Na podlagi poročila o investicijah od leta 1947 do 1951 so sprejeli vrsto sklepov med njimi tudi naslednje:

— Družbeni standard je treba povečati od 120 na 170 družinskih stanovanj.

— Pospešiti je treba izgradnjo šest-tonske SM peči, tako da bi bila gotova do 29. novembra naslednjega leta.

— Predlog izgradnje cevarne je moral obravnavati upravni odbor, v inozemstvu pa bi morali nabaviti stroj za izdelavo tankostenih elektrovarjenih cevi.

— Izpolniti je bilo treba strojni park, ki je bil star in neraben, zlasti z nabavami v inozemstvu.

— Razlaščenost zaradi novogradenj je bilo treba urediti tako, da bi bil postopek pravilno speljan v odnosu do lastnika in da ne bi zaviral gradnje.

— V kapitalni izgradnji so morali organizirati operativno, če ni bilo mogoče povsod pa vsaj pri velikih objektih. V operativno naj bi spadala montažna skupina in vodstvo.

— Upravni odbor je moral rešiti vprašanje kadrov in prostorov za konstrukcijsko risalnico.

1952

V svet proizvajalcev občinske skupščine Jesenice so na seji 2. decembra 1952 izvolili tele člane: Dantaja Jasniča, Mirka Knifca, Staneta Brataniča, Alojza Komica, Jožeta Kunstija, Petra Tomaža, Franca Globočnika, Franca Paplerja, Alojza Markoviča, Anico Rabič in Petra Žbontarja.

Na seji 29. decembra istega leta pa so poleg sklepov, ki so jih sprejeli v zvezi z družbenim planom, sprejeli tudi naslednje sklepe:

Glavni mehanik je bil odgovoren, da se do 1. januarja 1953 pregledajo vsi žerjavi.

Tehnični direktor je moral skupaj z glavnim energetikom pregledati problematiko energetskih objektov in konkreten predlog posredovati upravnemu odboru.

Urediti je bilo treba vprašanje šest-urnega delovnika v obratih, kjer je bilo delo zdravju škodljivo.

Upravni odbor je moral pripraviti predlog za nagrade obratovodjem za uspešno delo v letu 1952 in nagrade tudi podletiti.

Zahtevali so, da naj bo sprejemni urad edini pristojen za sprejemanje novih delavcev.

1954

Na seji delavskega sveta 23. decembra 1954 so sprejemali prva pravila podjetja (danes je to statut). Kaj več o tem pa v posebnem sestavku.

1955

Delavski svet je na seji 22. decembra 1955 odobril, da se ledarna in kegljišče prenese na občinski ljudski odbor Jesenice.

1959

Na seji 9. decembra 1959 je delavski svet obravnaval reorganizacijo podjetja, dopolnitev pravil podjetja v zvezi z novo ustanovljenimi obratnimi delavskimi sveti in razpisal volitve v obratne delavske svete.

Nova organizacija podjetja je predvidevala delitev podjetja na pet sektorjev, tehnični sektor pa se je delil na štiri ekonomske enote. Z osnovanjem ekonomskih enot bi morali začeti 1. januarja 1960, s tem da bi najprej postavili vodstva ekonomskih enot v okviru razpoložljivega kadra.

Potem, ko bi postavili vodstva ekonomskih enot, bi pristopili k urejanju organizacije vodstev posameznih obratov in oddelkov. Ta etapa pa bi morala biti zaključena do 31. decembra 1960.

Vzporedno z uvajanjem izpolnjene organizacije podjetja je morala uprava pripraviti predloge za izpolnitev pravil, pravilnikov in drugih notranjih predpisov v skladu z novo organizacijo.

Volitve v delavske svete ekonomskih enot (ODE) so bile 23. decembra 1959.

1961

V zvezi z obravnavano zelo široko problematiko IBM oddelka je delavski svet na seji 2. decembra 1961 sprejel naslednje sklepe:

— Uvajanje sistema strojne obdelave po programu, ki ga je vsebovalo poročilo, so morali pospešiti. Zlasti so morali ojačati planersko službo v IBM oddelku in organizacijski oddelki. V sodelovanje k temu delu so pritegnili večje število strokovnega kadra.

— Na podlagi predvidene organizacijske strukture so morali omogočiti temu oddelku izpolnjevanje delovnih mest, zlasti pa vzgojo kadra, tako doma kot v tujini.

— Ker tedanji prostori niso ustrezali potrebam oddelka, prilike pa niso omogočale celotne rešitve, je bilo treba začasno rešiti problem prostorov v obstoječi stavbi. V investicijski načrt izgradnje Železarne pa je bilo treba vnesti tudi gradnjo prostorov za IBM.

— Glede na obsežni program in zahteve strojne obdelave so morali sestaviti program za nabavo sodobnejših strojev in organizacijsko pripraviti prehod od klasičnih strojev kartičnega sistema na trakovni sistem.

1962

Na seji 14. decembra 1962 je delavski svet potrdil predlog komisije za organizacijo dela da se združi občinska gasilska četa in industrijska gasilska četa, v zvezi s tem pa sprejel odlok o ustanovitvi nove čete, pogodbo in pravilnik.

Upravi podjetja so naročili, da sprejete dokumente predloži tudi občinskemu ljudskemu odboru. Do 15. marca 1963 pa so morali urediti osebne dohodke novo ustanovljene gasilske čete glede na povečan obseg dela. Prav tako so do takrat morali urediti novo organizacijo in imenovanja.

1965

Na predlog posebne komisije, ki jo je imenoval upravni odbor, je delavski svet Železarne na seji, dne 29. decembra 1965, sprejel sklepe v zvezi z ustanovitvijo podjetja za vzdrževanje stanovanjskih zgradb in sicer:

»LENUH« JIM JE »POŽRL« TRETJI ŠIHT

Zgodilo se je pred 67 leti v začetku meseca novembra 1913. Dan po dnevu mrtvih, se je prebujalo že tretje jutro zavito v goste oblake, iz katerih se je izcejal droben, toda gost dež. To ni prav nič vabljivo vreme za tistega, ki bo moral dan prebiti na prostem in to pri zahtevnem delu na vrhu Mežaklje.

Na daljnovodu prek Mežaklje je namreč ostalo od jesenskega dela na Blanskem vrhu nedokončano nekaj ozemljitvenih del med vodnikom za zaščito pred udarci strele in zemeljskimi odvodnimi mrežami v zemlji. Stvar je bilo treba urediti pred nastopom zime. Izbrana ekipa, ki je bila razen delovodja, sestavljena iz priučenih električarjev in nekaj težakov za dela na prostem iz tovarne in enega vajenca, ki je opravljal strešno pri delu in skrbel za tovarno živinče. Po dolgi pripravi ustreznega orodja in materiala, se je skupina odpravila na pot šele okrog devete ure. Pot je vodila preko mostiča čez Savo skozi gosto megle in droben dež proti Mežaklji. Nihče ni pričakoval, da bodo že pri prvih drogovih, ki stoje v strmini Mežaklje, naleteli na snežno odejo in močno sneženje, ki je moralo tam trajati še dalj časa. Snežna odeja se je namreč od metra

do metra višinske razlike večala. Vedno globlje so se vdiral v sneg in tisti, ki so hodili spredaj so zahtevali izmeno, ker je bilo izredno naporno riniti v relec. Vodeči hoteli so se začeli menjavati na vsakih sto ali največ dvesto metrov poti.

Premočeni od snega in znoja so prispeli, oziroma prilezli na Škrbino natančno ob dvanajsti uri. Za to pot iz tovarne so porabili kar tri ure. Vsi so se razveselili oddiha v koči na Škrbini, razen enega, ki mu je delovodja ukazal: »Mi gremo v kočo, da si skuhamo kosilo, fant, ti pa naprej na Trato. Tu imaš ključ od kočice, tam vzemi spalno svetilko in jo v najkrajšem času prinesi na Blanski vrh, kjer homo delali. Tja ne hodi za napeljavo, temveč pojdi na Zakop, nato skozi gozd proti cesti, ki drži iz Gorij proti ozadju Mežaklje, nato pa po cesti do kočice. Vrne se pod napeljavo.« V tolažbo mu je povedal, da je smer steze označena in da se oznake še nekoliko vidijo iz snega.

Vsak poznavalec Mežaklje ve, da je razdalja med obema kočama, med to na Škrbini in ono na Trati daljša kot ona iz vzhodja Mežaklje do Škrbine. V fantovi glavi še ni bilo toliko poguma, da bi bil na glas

povedal, kar je mislil, ker se mu je po njegovi razsodnosti le čudno zdelo, da mora sedaj sam na še enkrat daljšo pot v še večji sneg, četudi že truden. Snežilo je še neprestano in tako gost, da se je videlo komaj nekaj korakov naprej. Na poti na vrh so v izmenah gazili sneg, sedaj pa ga bo moral sam. Toda ukaz za to mu je dal človek, ki je bil v tedanjem električnem obratu edini sposoben in voljan, da mu je k vsakemu vprašanju in primeru dal pravilna pojasnila v stroki, do katere je pač imel veselje. Zato se je vdal ukaz, odložil tisti del bremena, ki ga je vlačil iz delavnice do vrha in se, četudi že utrujen in potreben malice, z vsemi silami, ki jih je še imel, zagnal na pot, ki jo mora opraviti, ko bodo ostali med kosilom in počitkom nabirali novih moči za delo, ki ga je bilo treba dokončati na Blanskem vrhu in še za pot, ki bo sledila do Trate.

Kljub vsem nevidnim oviram, ki so bile skrite na zasneženi stezi, kljub slabi vidljivosti zaradi gostega sneženja in težke orientacije, kljub utrujenosti, je s trdnjo voljo gazil sneg, da bi dokazal, da je bil dorasčen dani nalogi. Po vsakem padcu je z voljo vstajal in trmasto nadaljeval pot. Dospel je do konca poti za Vrhovi, kjer se mu je še enkrat ponudil pogled proti Jesenicam, nato je začel iskati oznake za pot proti cesti. Vedno debelejša plast snega, ki mu je segala že nad pas, mu je delala vedno večjo oviro. Zameti, v katere se je pogrezal od časa do časa, so mu izbrpali skoro zadnje moči, vendar pa mu je volja in zavest, da ne sme počivati, dajala nov zagon, da je dosegel cesto. Upanje, da bo dosegel svoj cilj in trenutek oddiha in požirek tople tekočine v koči, mu je dal novih moči. Četudi mu je sneg segal preko pasu, se po cesti vsaj ni spotikal ob veje in korenine. Do kraja izbrpan je dospel do kočice na Trati. S premisljenimi rokami je odklenil vrata. Imel je srečo. Od zadnjega obiska so ostale še suhe trčice in vžigalice. Ogenj je zaplapolal in v kozico vloženi sneg je kmalu postal vroč čaj. Samo kos kruha pomočen v toplo tekočino in občutek blaženosti se mu razlil po telesu. Po zaužitju sladki tekočini (sladkor gre haje naravnost v kri), je bil ponovno pripravljen za nadaljnjo pot.

Vzel je spalno svetilko, na katero je čakala skupina in pogasil žerjavico na ognjišču in znova stopil v sneg, tokrat v strmino. Zopet v celic in v snežno burjo, ki ni hotela ponehati. V strmini mu je pri padcih lezel sneg za vrat. Čeprav počasi, se je korak za korakom prebijal proti cilju. Razmišljal je, zakaj so mu ukazali, da se je vračal po drugi smeri, namesto po že pregazeni trasi. Vendar se je po dobri uri hoje v boju s snežno nevihto in zameti približal delovnišči na Blanskem vrhu, na kakšnih dvesto metrov. Med tem pa je moralo le nekoga iz skupine zaskebeti, kaj če bi bil fant le omagal in ostal v snegu. Gorjanec N. N. eden najmočnejših mu je prišel nasproti in mu namesto pozdrava zabrusil: »No, prekleti pankart, če bi te sedaj dobil zmruženega, bi te prijel za pete in udaril z glavo ob

drog, da bi zopet oživel.« Res lepa dobrodošlica, po vseh nečloveških naporih, kateri bi se lahko končali tudi bolj žalostno, kot so se. Ko sta prispela do skupine, so se na fanta usuli očitki lenobe, ki je kriva, da bodo morali prenočiti v koči na Škrbini, namesto da bi prišli še na Trato. Kdor je le utegnil, se je ob fanta ohrengil s psovko »lenuh«. Po vrnitvi v kočico na Škrbini je zmerjanje z lenuhom trajalo, dokler niso vsi spaspali.

Noč je minevala, toda vreme se ni spremenilo. Še predno so vsi vstali, je delovodja ugotovil, da je telefonski vod proti Radovni prekinjen. Zato, je dodal, je fantova lenoba vendarle prav prišla, ker bodo med potjo na Trato lahko povezali in popravili prekinjeni telefonski vod. No, sedaj je imel »lenuh« in »pankart« mir do kočice na Trati. Telefonski vod je bil po zaslugi »njegove lenobe« mimogrede povezan. Pri tem

pa se je eden od delavcev spomnil, da jim pri takem delu, ki je bilo sedaj opravljeno, pripada pribitek na dnevno plačo po dvesto odstotkov in ne samo sto odstotkov, kot je bil to običaj za redna vzdrževalna dela na Mežaklji. Zato je rekel delovodji: »Mojster, danes nam boste pisali tri dne in ne samo dve, ker smo v takem vremenu v kontroli in nam to pripada.«

Delovodja se je namrdnil in iskal izgovor, ker tega si ni upal zagovarjati pri vodstvu in se hitro zagnal: »Tega pa ne morem storiti, ker smo to naredili le mimogrede, in je za to kriva samo fantova lenoba.« Delavec se besen obrne do fanta in mu zabrusi: »No, prekleti pankart, sedaj si nam še ta ših poži!«

Pridni in prizadevni člani odprave so se v koči okrepčali, »lenuh« pa je v visokem snegu tudi moral nekaj požreti in ker ni utegnil drugega, mu je pač požrl »tretji ših«.

Po 67 letih zapisal Joža Markeš.

PRIPOMBE DELEGATOV SOCIALNEGA SKRBTVA

Na 10. seji konference delegacij za samoupravno interesno skupnost za socialno skrbstvo, ki je bila v četrtek, 27. novembra, je 15 prisotnih delegatov k posameznim točkam dnevnega reda sprejelo naslednja stališča, predloge in pripombe ter postavila vprašanja:

Predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti socialnega skrbstva Jesenice za obdobje 1981 – 1985. Konferenca delegacij vprašuje, kakšen namen ima center za socialno delo, koliko delavcev bo zaposloval, kako bodo uporabljali sredstva, ki bodo na razpolago in podobno. Konferenca delegacij poudarja, da se je treba držati stabilizacijskih načel in sredstva racionalno uporabljati.

Na pripombo delegacije TOZD Valjarna žice in profilov je bilo odgovorjeno, da na seji konference delegacij.

S predlogom za valorizacijo družbenih denarnih pomoči se je konferenca delegacij strinjala, saj predvideva pravičen način pomoči socialno ogroženim ljudem, – različno glede na njihov materialni položaj. Predlagala je da bi morali v Železarni pri povišanju osebnega dohodka, ki je ponavadi linearno, paziti na to, da ne bi bili socialno ogroženi tisti delavci, ki imajo najnižji osebni dohodek. Zato bi sindikat moral bolj aktivno delovati na področju politike nagrajevanja. Konferenca delegacij je tudi priporočila sindikatu, da specifične probleme (npr. matere samohranilke) napoti na ustrezne službe, kjer bi lahko dobile pomoč (npr. socialna služba v Železarni ali pa skupnost socialnega skrbstva v občini).

Predlog o razrešitvi in imenovanju nadomestnega člana komisije za razvrščanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Konferenca delegacij se je s predlogom razrešitve in imenovanja člana komisije strinjala.

K pravilniku o organizaciji in delovanju odbora za samoupravni nadzor pri skupnosti socialnega skrbstva Jesenice konferenca delegacij ni imela nikakršnih pripomb.

Samoupravni sporazum o združevanju in zagotavljanju sredstev za kritje osnovne dejavnosti humanitarnih organizacij. Konferenco delegacij je zanimalo, kakšni so kriteriji za udeležence tega sporazuma in zakaj se financirajo tudi humanitarne organizacije izven jeseniške občine, oz. koliko pri tem prispevajo matične občine. Programске naloge so slabo opredeljene. Ločiti bi jih morali po družini. Naloge morajo biti v skladu s programi in sredstvi, ki jih je skupnost že planirala.

Pomoč našim delavcem na začasnem delu v tujini (2. čl. 8. alineja) v jeseniški občini ni potrebna. Med podpisnike samoupravnega sporazuma bi morali vključiti tudi skupnost invalidskopokojniškega zavarovanja (9. čl.). Zadnji odstavek 9. člena je treba napisati bolj jasno. Potrebno je zagotoviti možnost nadzora nad uporabo sredstev pri vsaki humanitarne organizaciji. Konferenca delegacij se strinja z varianto v 11. členu (ustanoviti je treba odbor podpisnikov samoupravnega sporazuma). Konferenco delegacij je še zanimalo kakšna je dejavnost zavoda za letovanje Krani.

Delegatsko vprašanje: Kakšne so podpore brezposelnim delavcem in kakšni so kriteriji zanje?

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje
Diana Huseinbašić

Sodelavka v TOZD Elektrode (Foto I. Kučina)

– Skupščina občine Jesenice in delavski svet Železarne ustanovita skupno stanovanjsko podjetje in nastopita nerazdelno kot ustanovitelja.

– S posebno pogodbo, ki jo skleneta s stanovanjskim podjetjem se določijo razmerja, ki niso zajeta v aktu o ustanovitvi.

– Oba ustanovitelja sta na podlagi člena 19 temeljnega zakona o gospodarjenju s hišami v družbeni lastnini, zadržita pravico, da se naprej oddajata stanovanja v hišah, ki sta jih vložila v sklad stanovanjskega podjetja.

– Nerazdelno dodelitva novo ustanovljenem stanovanjskem podjetju pet milijonov dinarjev za obratna sredstva ali pa skupno najameta kredit pri KB Kranj, podružnica Jesenice, katerega odplačilo po konstituenti preneseta na stanovanjsko podjetje.

– Soglasna sta s predlogom začasne sistemizacije delovnih mest in priporočata, da se tudi vsa ostala delovna mesta (ne samo direktorjevo) javno razpišejo in razglasijo. Prav tako priporočata, da začasni svet in direktor upoštevata predlog o začasni določitvi osebnih dohodkov.

– Svet podjetja v ustanavljanju šteje pet članov.

1968

Delavski svet Železarne je na seji 14. decembra 1968 med ostalim obravnaval tudi predlog reorganizacije podjetja in problematiko gostinske enote Železar.

S predlogom reorganizacije se je delavski svet Železarne strinjal in potrdil naslednje principe:

– V prvi fazi so podvržena pregledu in reorganizaciji vsa delovna mesta od sektorskih direktorjev do obratovodij in ostala delovna mesta v rangi obratovodij. V drugi fazi bi pretresli tudi ostale organizatorje dela in proizvodnje.

– Po preteku šestih mesecev, točneje od 1. januarja do 1. julija 1969, ko opravljajo vsi dosedanj ali pa novo imenovani organizatorji svoje funkcije kot vršilci dolžnosti, se sektorski direktorji, šefi delovnih enot, obratovodje in vodje postavijo dokončno.

– Pri izbiri kandidatov na neko določeno mesto organizatorja proizvodnje ima prvo besedo predpostavljeni, ker je samo tako mogoče zagotoviti ubranost teama in pa pričakovati uspešno ter odgovorno delo organizatorjev.

– Novi organizaciji Železarne je treba prilagoditi tudi organizacijo samoupravljanja, da se ho samoupravljanje v Železarni še bolj prilagodilo in poglobilo.

– Komisija za spremljanje statuta mora prilagoditi interne predpise in statut sprejetim principom izvajanja reorganizacije.

Glede problematike gostinske enote Železar se je delavski svet strinjal, da se gostinska enota osamosvoji po naslednjih principih:

– Odnose med novim podjetjem in Železarno je treba določiti s pogodbo.

– Poslovanje med podjetjem in Železarno je treba urediti na denarni osnovi.

– Železarne še naprej regresira toplo hrano v kantinah Železarne.

Na naslednji seji 31. decembra 1968 je delavski svet Železarne sprejel odločbo o ustanovitvi GOSTINSKEGA PODJETJA ŽELEZAR, s tem da se mora konstituirati do 1. julija 1969.

1970

Na seji 17. decembra je delavski svet Železarne obravnaval predlog srednjeročnega razvojnega programa Železarne do leta 1975 v okviru srednjeročnega programa združenega podjetja. Delavski svet Železarne sprejme srednjeročni program in naroča strokovnim delavcem, ki bodo ta program podrobneje obdelali, da pri tem upoštevajo pripombe, mnenja in stališča izražena na tej seji delavskega sveta in sicer:

– Delavski svet Železarne načelno odobri nabavo opreme in naprav za hladno oblikovanje profilov po najugodnejši ponudbi. Naprave bi se postavile na mesto ustaljenih naprav na Javorniku. Delavski svet pooblasti odbor za osnovna sredstva, da spriti rešuje ostale podrobnosti okrog nabave in postavitve naprav za hladno oblikovane profile.

– Delavski svet se strinja s politiko povezave Železarne z metalurškim kombinatom Sisak v zvezi s predelavo naših toplovaljanih trakov v spiralne cevi. Delavski svet pooblasti odbor za osnovna sredstva, da obravnava in odloči o vlaganjih in lokaciji naprav za spiralne cevi, odbor za poslovno politiko pa o delitvi dobička.

– Delavski svet železarne naroča upravi podjetja, da nadaljuje s sedanjo prakso, da se obdeli in pripravi čimveč projektov za novo proizvodnjo v Železarni.

– Delavski svet Železarne je odobril investicijo v hladno valjarino in v zvezi s tem daje soglasje za najetje kredita pri jugoslovanskih bankah v višini 442 milijonov dinarjev namensko, pod najugodnejšimi pogoji, ki se v tem trenutku lahko dosežejo.

1971

Na seji 11. decembra 1971 je delavski svet Železarne med ostalim obravnaval poročilo o investicijski dejavnosti v letu 1971 ter informacijo o novi kvalitetni vsebini integracije.

Poročilo o investicijski dejavnosti je delavski svet sprejel in ugotovil, da je bila investicijska dejavnost tistega leta zelo živahna in da se je predvsem skušalo investirati v naprave, ki omogočajo prehod na bolj kvaliteten asortiment oziroma proizvodnjo z višjo stopnjo predelave.

Delavski svet je tudi ugotovil, da se je delno investiralo tudi v naprave, ki zboljšujejo pogoje dela v pogledu lažjega in manj naporenega dela.

Na isti seji je delavski svet Železarne sprejel tudi informacijo direktorja Železarne o novi kvalitetni vsebini integracije in ugotovil, da je bilo v dveh letih združitve slovenskih železarn doseženo vrsto uspehov in je bila zato združitev utemeljena in uspešna. Kljub temu pa ugotavlja, da bi bilo delo združenega podjetja in posameznih tovarn veliko uspešnejše, če bi bilo sodelovanje med tovarnami tesnejše. To je možno doseči z nadaljevanjem višjo obliko integracije, s tem da dobi združeno podjetje večje pristojnosti.

Ta nova oblika integracije bi bila v tem, da se ustanovi »finančni sklad ZP«, v katerega naj bi posamezne tovarne vložile del svojega poslovnega sklada, po trenutnem predlogu 20 %. S tem skladom bi razpolagalo in upravljalo združeno podjetje, dobiček tega sklada pa bi se delil proporcionalno z deležem, ki ga je vsaka tovarna vložila. To bi omogočilo večji razvoj vseh železarn, združeno podjetje slovenskih železarn pa se tako pojavi kot podjetje.

Na naslednji seji tega leta, 30. decembra 1971, pa je delavski svet Železarne sprejel sklep o oblikovanju finančnega sklada s priporočilom železarnama Ravne in Store, da tudi one čimprej sklenejo isto.

1972

Dne 30. decembra 1972 je bila seja posebno pomembna zato, ker so na njej sprejeli ustanovitveni akt o ustanovitvi TOZD v Železarni in sicer:

Delavski svet Železarne je v skladu z XXI., XXII. in XXIII. dopolnilom zvezne, oziroma s XXVII., XXIX. XXX. dopolnilom republiške ustave ter na podlagi prosto izražene volje velike večine delavcev Železarne na sestankih delovnih skupin v času od 25. novembra do 15. decembra 1972 sprejel sklep o proglasitvi ustanovitve temeljnih organizacij združenega dela v delovni organizaciji železarni Jesenice.

Ustanovljene so tele temeljne organizacije:

- Talilnice
 - Valjarne
 - Predelava
 - Vzdrževanje, energija in transport.
- V aktu ustanovitve je bilo določeno za vsako temeljno organizacijo:
- katere delovne enote sestavljajo temeljno organizacijo,
 - ime pod katerim bo temeljna organizacija poslovala,
 - sedež temeljne organizacije,
 - poslovni predmet temeljne organizacije in
 - vršilca dolžnosti vodje temeljne organizacije.

1974

Za izredne uspehe pri opravljanju delovnih nalog in izpolnitev predkongresne obveznosti 500.000 ton jekla, je delavski svet Železarne na seji 30. decembra 1974 dal javno priznanje PLAVŽU, MARTINARNI, ELEKTROJEKLARNI in OSTALIM, ki so s svojim delom pripomogli k doseženemu uspehu. V znak pohvale je delavski svet Železarne sklenil, da se dodeli denarna nagrada:

- sindikalnemu odboru plavža 8.000.– dinarjev,
- sindikalnemu odboru martinarne 15.000.– dinarjev in
- sindikalnemu odboru elektrojeklarne 8.000.– dinarjev.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 120. seji, 25. novembra, obravnaval dopolnjeni predlog rehalansa občinskega proračuna za 1980. leto in osnutek proračuna za 1981. leto. Na dnevnem redu je bila tudi ocena gospodarskih gibanj v občini za razdobje januar-september 1980, obravnava pripomb in dopolnil združenega dela, KS, SIS, in DPO na osnutek dogovora o temeljnih plana občine Radovljica za obdobje 1981-1985 in obravnava dogovora o razvoju geodetske službe v SRS ter njen plan za 1981-1985. Izvršni svet je sprejel sklep o izravnavi finančnega kritja cen za junčje in svinjsko meso klavnicam v občini in ocenil izvajanje določb dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Na 18. razširjeni seji predsedstva skupščine občine Radovljica prejšnji teden so največ pozornosti namenili pobudam družbenopolitičnih organizacij za večje in tvornejše delovanje temeljnih delegacij za zore občinske skupščine in skupščin SIS ter za skupino delegatov republiške skupščine. Sprejeli so sklep, da bodo prihodnje seje družbenopolitičnega zbora 9. zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti pa 10. decembra. Osrednje točke dnevnega reda bodo obravnave osnutkov družbenega plana SRS, gorenjske regije in občine ter resolucija o družbeno-ekonomski politiki SRS v 1981. letu. Zbori bodo dobili v obravnavo in potrditev predlog rehalansa občinskega proračuna za 1980, predlog proračuna za 1981, oceno gospodarskih dosežkov v triletnem obdobju 1980 in predlog zakona o triglavskem narodnem parku.

Predsedstvo OK SZDL Radovljica je na 11. seji, 26. novembra, obravnavalo predlog zakona o stanovanjskem gospodarstvu v SRS in osnutek družbenega dogovora o skupnih osnovah za usmerjanje in uresničevanje družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva. Na seji so kritično spregovorili o dejavnosti hišnih svetov in zborov stanovalcev v občini. Potrdili so program OK SZDL in njenih organov v akciji NNPP '80. Seznanili so se s problematiko denacionalizacij na območju občine. Dogovorili pa so se tudi o pripravi na sklic programske konference, ki bo v drugi polovici decembra.

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Radovljica je na 27. seji, 26. novembra, ocenilo gospodarjenje in uresničevanje dogovora o družbeni usmeritvi dohodka v devetih mesecih 1981 na osnovi podatkov, ki jih je pripravil izvršni svet občinske skupščine. Obravnavali so tudi nekatere kadrovske zadeve v vodstvenih in delovnih telesih občinske sindikalne organizacije.

Na osnovi rokovnika o oblikovanju in sprejemanju planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje je izvršni svet OS Radovljica v dogovoru s koordinacijskim odborom za družbeno planiranje pri OK SZDL sprejel sklep, da bo v posebni brošuri s povzetki družbenega plana občine in samoupravnih sporazumov o temeljnih planov vseh SIS v občini to gradivo v javni razpravi v združenem delu in krajevnih skupnostih od 26. novembra do 10. decembra. Vse pripombe na gradivo morajo nositi razprav sproti pošiljati, da bodo pravočasno vnešene v osnutek dokumentov. Predloge z dopolnili samoupravnih sporazumov bodo sprejemale skupščine SIS na zasedanjih od 10. do 20. decembra.

Svet za informiranje pri predsedstvu OK SZDL Radovljica je prejšnji teden obravnaval pripombe z javne razprave o programu RTV Ljubljana za 1981. leto in dogovor o pravicah in obveznostih podpisnikov pri izvajanju dejavnosti LRP Triglav Jesenice. Ocenili so oddaje radia Triglav in sprejeli stališča o financiranju njegovega programa v prihodnjem letu. Na seji so sprejeli tudi program sveta za informiranje v akciji Nič nas ne sme presenetiti.

KLIC V SILI!

»ZAČETA ADAPTACIJA KOSOVE GRAŠČINE JE PONOVO NA SLEPEM TIRU«

Tak je začetek odstavka v poročilu Kulturne skupnosti Jesenice, ki je v povzetku objavljen v slavnostni številki ŽELEZARJA, 27. novembra, torej ob 35-letnici osvoboditve in sedemindesetlet rojstnega dnevu naše socialistične federativne republike Jugoslavije. Verjemite mi, da me je to zabolelo. Drugo leto se bomo spominjali že 40-letnice VSTAJE jugoslovanskih narodov. Številna je bila četa, ki se je v tem letu postavila v bran nadmočnemu sovražniku.

In danes? Niti desetina nas ni več ostala. Večina jih je padlo že v prvem in drugem letu borbe, med njimi večina predvojnih revolucionarjev. Ostali so umrli zaradi prestanih naporov po osvoboditvi. Ob raznih pomembnih obletnicah se spominjamo teh dni. Včasih bolj, včasih manj svečano; odpiramo nove in gospodarske potrebe objekte. Tu sredi največjega jeseniškega naselja Plavž pa sameva zapuščen Kosova graščina, za katero le prevečkrat sprašujemo, čemu bo služila.

Lahko trdim, da bi bila tudi že obnovljena, če bi bila njena namembnost drugačna. Ne vem, zakaj smo res na Jesenicah od takih akcij tako zadržani in počasni v dogovarjanju. Ne znam tudi najti odgovora kdo je temu kriv.

Kot nedonošenček se mi zdi ta naša Kosova graščina in ne vem ali bo kdaj shodil?

V omenjenem poročilu se postavljajo vprašanja kaj s Kosovo graščino.

Kot član odbora za ustanovitev muzeja revolucije Gorenjske v Begunjah sem bil seznanjen v letu 1979 z namembnostjo tega muzeja, ki naj bi zajel vso revolucionarno dejavnost vse Gorenjske in tudi Jesenic. Predlagano je bilo, da Jesenice temu primerno spremenimo svoj program in Kosovo graščino uporabimo za prikaz svoje, jeseniške bogate revolucionarne zgodovine. Tako naj bi bil v Kosovi graščini muzej, v katerem bi prikazali vlogo in delovanje

jesenjskega okrožja, ki danes zajema območje jeseniške in radovljiške občine, v vsem svojem revolucionarnem obdobju.

Že 5. junija 1979 sem pripravil predlog sprememb programske osnove za Kosovo graščino, in ga posredoval občinskemu odboru ZRB NOV, občinski konferenci SZDL, občinski konferenci zveze komunistov, občinski konferenci ZSMS, občinskemu svetu zveze sindikatov, svetu za razvijanje revolucionarnih tradicij pri OK SZDL, samoupravni interesni skupnosti za kulturo in skupščini občine Jesenice.

Vsa stvar torej ne bi smela biti neznanca. Ne vem, zakaj torej tako nevednost in nepozornost s strani kulturne skupnosti?

Predlog so obravnavali: odbor za muzej na Jesenicah, komisija za razvijanje tradicij pri obč. odb. ZRB NOV in svet za razvijanje revolucionarnih tradicij pri občinski konferenci SZDL in programske osnovne skupnosti.

Za ostale je kot izgleda predlog ostal nezanimiv. V letošnjem poletju je na večkratno intervencijo prišlo do posveta s predstavniški skupščino občine in družbenopolitičnih organizacij Jesenice. Navzoč je bil tudi sekretar medobčinskega sveta zveze komunistov Gorenjske Zdravko Krivina. Vsi navzoči so ugotovili, da je predlog sprejemljiv, uresničljiv in realen in da je potrebno z akcijo takoj začeti. Zadnja seja odbora za muzej na Jesenicah, ki je bila 25. no-

Komisija za kadrovska vprašanja pri občinskem svetu zveze sindikatov Radovljica je na novembrski seji pregledala predloge evidentiranih možnih kandidatov za izvršni in nadzorni odbor ter komisij osnovnih organizacij sindikata delavcev zaposlenih na področju samostojnega osebnega dela. Beseda je tekla tudi o določilih osnutka sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med izvršnim odborom Zveze kulturnih organizacij Radovljica in delavci v strokovni službi te zveze.

Na povabilo občinske konference ZSMS Radovljica so bili v nedeljo, 23. novembra na obisku mladi člani Zveze komunistične mladine Italije iz slovenske občine Devin-Nabrežina pri Trstu. V Radovljici so se mladi iz obeh občin pogovarjali o oblikah nadaljnjega sodelovanja in skupnih akcij. Ogledali so si Čebelarški muzej, bili pa so tudi gostje mladine iz Kroke, kjer so jim razkazali Kovaški muzej in jim pokazali film Kroparski kovači in koledniki. Od tod so se skupno podali na ogled spomenika v Dražgošah. Popoldne pa so obiskali še Prešernovo rojstno hišo v Vrbi.

Na pohudo ZB NOV pri krajevni skupnosti Boris Kidrič iz Ljubljane je bila v soboto, 22. novembra spominska slovesnost v Mišcah, kjer je padel junaške smrti predvojni komunist in ustanovitelj OF iz Bežigrada Viktor Jurkas-Bine. Padel je 7. oktobra 1943 kot vodja tehnike - »Meta« v Mišcah. Na slovesnosti so bili tudi predstavniki s prapori iz krajevnih organizacij ZB NOV Srednja Dobra, Podnart, Kropa, Kamna gorica in Lancovo.

Na 8. seji koordinacijskega odbora za spremljanje in usklajevanje samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu pri OK SZDL Radovljica prejšnji teden so obravnavali pripombe iz javnih razprav o predlogu zakona o stanovanjskem gospodarstvu in osnutku družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SRS. Ocenili so delovanje in učinkovitost hišne samouprave v občini in sprejeli predlog programa odbora pri nadaljnjem razvoju samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu.

V hotelu Golf na Bledu je bila 14. novembra tretja skupščina delegatov Gorenjske turistične zveze. Težične razprave je bilo posvečeno razvojnim možnostim gorenjskega turizma s posebnim ozirom na združevanje delovnih organizacij v gostinstvu in o investicijskih programih.

V letošnji akciji republiške konference ZSMS »iščemo najboljšega mladega delavca - samoupravljalca« sta med 15 podeljenimi priznanji mladim delavcem Gorenjske prejela priznanja tudi Metka Razinger in Dare Drol iz radovljiške občine.

Delavci in občani radovljiške občine so do 15. novembra 1980 zbrali v sklad za pomoč po potresu prizadetih krajev v srbski pobrateni občini Brus 2.486.378 din. Razen za novozgrajeno enorazredno osnovno šolo v vasi Džerškare, ki je stala 1,5 milijona din, bodo sredstva namenili za opremo šole in za nekatera najbolj nujna obnovitvena dela na prizadetem območju. Akcija zbiranja solidarnostnih sredstev v občini Radovljica bo sklenjena do konca 1980. leta.

Zaradi znanih težav z nabavo uvoznih repromaterialov in drugih omejitev delavci TOZD Iskra Otoče, kljub velikim prizadevanjem niso v oktobru uspeli izpolniti mesečni plan. Vrednost proizvodnje je v tem mesecu dosežena le 77 %, plan izvoza pa 71 %.

V Podnartu so na letni programski konferenci krajevnih organizacij, 14. novembra, ocenili delo SZDL, družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti v zadnjem letu. Posebna pozornost je veljala povezovanju kraja z OZD Kemična tovarna Podnart in z LIP Bled - TOZD Podnart, ki je bilo dokaj

uspešno. Kritično pa so ocenili stanje v kmetijstvu, ki vse bolj zaostaja odkar je ukinjena kmetijska zadruga. Sklenili so, da bodo ustanovili kmetijsko sekcijo in imenovali sedem članski odbor kmetov, ki bo pripravil gradivo za problemsko konferenco o kmetijstvu na območju KS Podnart.

Prejšnji teden so se v prostorih Kazine na Bledu sešli na dvodnevem simpoziju člani društva inženirjev in tehnikov papirne industrije. Osnovna tema razprav je bila posvečena novim tehnološkim postopkom v proizvodnji celuloze in papirja ter varčevanju s surovinami in energijo. Srečanja na Bledu se je udeležilo nad 150 izvedencev iz Jugoslavije in drugih evropskih držav.

Praznik republike so v Ribnem počastili s krajevno proslavo 28. novembra na kateri so nastopili učenci tamkajšnje podružnične šole in recitatorji domačega kulturnega društva Rudi Jedretič. V soboto, 29. novembra, na praznični dan so člani društva organizirali zabavni večer na katerem je igrala instrumentalna narodno zabavna skupina Karavanke.

Na krajevni proslavi dneva republike, 28. novembra, v avli osnovne šole v Radovljici, je po kulturnem programu, ki ga je pripravilo domače kulturno društvo s svojimi sekcijami, tovarna Almira predstavila svoje proizvodne dosežke modnih pletenin.

V Selu pri Ribnem se je v nedeljo, 23. novembra, v zgodnjih jutranjih urah odtrgal zemeljski plaz s pobočja Dobre gore, ki je nevarno ogrozil zgornji del vasi in nekatere objekte. Za preprečevanje škode in varnost so bile takoj poklicane enote civilne zaštite in milice. Domnevajo, da se je plaz odtrgal zaradi kopanja kanalizacijskega jarka v pobočju in zaradi vdora vode pod vznožjem hriba.

V počastitev praznika je Fotoklub Radovljica 28. novembra pripravil v graščinski dvorani IV. medklubsko razstavo »Color dia 6 x 6« iz najboljših fotografskih izdelkov svojih članov. Ob otvoritvi so pripravili kulturni program in predvajanje diapozitivov, ki so ga ponovili tudi 3. decembra.

Izvršni odbor Kulturne skupnosti Radovljica je na razširjeni seji, 21. novembra, obravnaval in potrdil periodični obračun za tretje tromesečje, dopolnila k osnutku samoupravnega sporazuma o temeljnih planov, ki se nanašajo na določila o ljudski obrambi in zmanjšanju letne rasti obsega dejavnosti na 3 % ter najnovejši osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Kulturne skupnosti Slovenije. Sprejeli so program akcije NNPP, ki ga je predložil odbor za LO in družbeno zaščito in sklenil, da bo seja skupščine kulturne skupnosti 15. decembra na kateri bodo obravnavali vse nastete dokumente. Sprejeli so tudi sklep o letošnjih dobitnikih Linhartove plakete in priznanj, ki jih bodo podelili na Linhartovi proslavi 12. decembra.

Od 21. novembra do 1. decembra je v galerijskih prostorih Sivčeve hiše v Radovljici razstavljal akademski kipar Tone Demšar iz Ljubljane. Umetnik, ki se je že močno uveljavil na številnih samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini se je predstavil z najnovejšimi plastikami in reliefi v glini.

Pred praznikom republike, 27. novembra, je bila v okviru akcije za delovne kolektive v festivalni dvorani na Bledu kulturna zabavna prireditev za delavce iz drugih republik, ki so zaposleni v radovljiški občini. Z velikim uspehom so se predstavili v pesmi in plesu člani folklorne skupine kulturno umetniškega društva Pale iz Sarajeva.

V okviru kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini je amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic gostovalo 21. novembra zvečer v dvorani kina v Radovljici s komedijo Gugalik, znanega srbskega avtorja Novaka Novaka.

Slovenko

PRIPRAVE TURISTIČNIH PODMLADKOV NA SREČANJE TURISTIČNIH DELAVCEV GORENJSKE

V sredo, 26. novembra, je bila v Kranju seja komisije za turistični podmladek pri Gorenjski turistični zvezi. Predsednik Tone Logar je komisijo obvestil, da bo srečanje turističnih delavcev Gorenjske, kjer se vsako leto razglasi rezultate tekmovanja podmladkov in opravi kviz tekmovanje, 31. januarja v Trzinu.

Po pregledu poročil o delovanju turističnih podmladkov, spisov s turistično vsebino in prijav za kviz so ugotovili, da je poročila poslalo enajst podmladkov, spise so prejeli od šestnajstih šol, in prav toliko ekip se je prijavilo za kviz. Pri tem bodo sodelovali učenci vseh štirih šol iz Kranja, dveh osnovnih šol z Jesenic in Škofje Loke in šol iz Predvora, Bleda, Lesc, Mojstrane, Gorji, Gorenje vasi, Zeleznikov in Zirov ter člani podmladka Turističnega društva Naklo.

Predtekmovanje bo 10. januarja in sicer predvidoma na Bledu. Do tega dne bodo ocenjeni tudi vsi spisi in celotno delo podmladkov. V komisiji za izbor najboljših podmladkov bodo: Branko Blenkuš, Alenka Krišelj in Tone Logar. Na kvizu nastopajoče pa bodo ocenjevali: Rado Hočvar, Tone Logar in Nevenka Ciglar. Prvi trije na kvizu, prvi trije najboljši v celotni dejavnosti podmladkov in trije, ki so v vsaki

skupini razredov najboljše napisali spise, bodo nagrajeni s dvodnevno turistično poučnim izletom, predvidoma na morje ali v zdraviliški kraj s termalnim bazenom.

Komisija za turistični podmladek Gorenjske turistične zveze bo vse prijavljene obvestila o kraju in pasu predtekmovanja, po 10. januarju pa o kraju in času srečanja turističnih delavcev, kjer bodo najboljši prejeli priznanja.

Iz poročil turističnih podmladkov je videti, da se je njihovo število letos povečalo in da je bilo tudi več opravljenega dela. Naj pri tem pomenimo, da so, na primer, k poročilu z Bleda priložili tudi šolsko glasilo Beli Lokvanj, šola Tone Čufar z Jesenic svoj dnevnik dela, podmladek iz Naklega pa glasilo Mladi Naklanec.

B.

BORCI SO SE SEZNANILI Z AKTUALNIMI VPRAŠANJI SEDANJOSTI

V sredo, 26. novembra, je bila razširjena seja občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, na kateri so bili poleg članov odbora navzoči tudi člani komisij pri predsedstvu občinskega odbora, nosilci partizanske spomenice, borci, ki delajo na vodilnih položajih v organizacijah združenega dela, predstavniki krajevnih odborov zveze borcev in predstavniki domicilnih odborov, ki imajo sedež na Jesenicah.

Na tem zboru, ki se ga je udeležilo več kot 50 nekdanjih borcev, so zbrani najprej poslušali informacijo o sedanjem gospodarskem in družbenopolitičnem položaju pri nas in v svetu. Govornika, sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Franc Kobentar in predsednik izvršnega sveta skupščine občine Jesenice Ivo Ščavničar, sta najprej orisala sedanjo situacijo v gospodarstvu s poudarkom na uresničevanju politike gospodarske stabilizacije. Ob tem sta navedla vrsto uspehov, ki so bili doseženi kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja, opozorila sta tudi na vrsto težav, ki jih v letošnjem letu tudi v jeseniški občini ne manjka.

V nadaljevanju je Stane Križnar zbranim posredoval še informacijo o aktualnih zunanje-političnih dogodkih.

V kasnejši razpravi se je pokazalo, da se člani jeseniške borčevske organizacije živo zanimajo za notranjo in zunanjo politiko in jih tudi

redno spremljajo. Tako so v razpravi opozorili tudi na več konkretnih napak in slabosti, ki jih opažajo borci. Tako je še v velikih sredinah premalo delovne zavesti in discipline, ne izvršujejo se sprejeti sklepi.

PROSLAVA OB DNEVU REPUBLIKE

V petek 28. novembra, smo se polni trene in nestrpnosti zbrali v telovadnici naše šole. Proslavi, ki smo jo pripravili, so poleg učencev naše šole prisostvovali tudi naši starši, predstavniki družbenopolitičnih organizacij kraja in predstavniki karavel iz Rateč in Podkorena.

Prisotni so bili prijetno presenečeni, ko so po telovadnici zadoneli glasovi otroškega pevskega zbora. Program je bil pester in raznolik. Najbolj pa nas je pritegnil sprejem prvošolčkov v pionirsko organizacijo.

Ponavljajo se stare fraze, preveč se širi administracija in se bi lahko naštevati. Ob tem so se zavzeli, da mora biti borčevska organizacija skupaj z zvezo komunistov in ostalimi subjektivnimi silami še vedno na čelu prizadevanj za boljše gospodarske rezultate, za večjo produktivnost, za stabilizacijsko obnašanje in odpravljanje napak in slabosti.

Ko so govorili o stabilizacijskih prizadevanjih v borčevski organizaciji so poudarili, da se morajo tudi borci pri svojih aktivnostih zavedati sedanjega težkega gospodarskega položaja, vendar pa morajo kljub temu nadaljevati že začete obsežne naloge.

J. R.

DOMOVINA, RADI TE IMAMO

Nekaj misli o republiki ob njenem 37. rojstnem dnevu so zapisali učenci novinarskega krožka osnovne šole 16. decembra v Mojstrani.

KAJ JE DOMOVINA?

Moja domovina je le košček zemlje na tem velikem svetu. Čeprav je majhna, mi pomeni največjo radost, srečo in ljubezen.

Tomaž 6. r.

Domovina je naš dom, ki ga ljubimo, je topel in domač. V njem se počutimo varno. Veliko zastav je na praznični dan zaplapolalo v vetru. Domovina je bila še lepša. Z ljubeznijo in s spoštovanjem smo se spomnili našega dragega Tita.

Jana 6. r.

Domovina mi pomeni največje bogastvo in srečo. Moja domovina je svobodna, zato so moji dnevi sončni. Na svetu je še mnogo ljudi, ki nimajo svobode. Nam so jo priborili partizani pod Titovim vodstvom. Rad bi videl, da bi vsi stopali po njegovi poti.

L. Aleš 3. r.

Domovina je moja rojstna hiša. Pri nas doma zelo radi gledamo partizanske filme.

Martina 2. r.

Rodil sem se v tujini. V Mojstrano smo prihajali le na počitnice. Letos smo se vrnili za vedno. To je bilo za nas lepo doživetje. Najbolj srečen sem bil jaz. Postal sem član pionirske organizacije. Ves moj razred mi je čestital.

Roman 4. r.

Domovina je moja mamica. Domovina je tudi moj očka. V naši domovini je lepo.

Aleš 2. r.

Domovina so vsi delovni ljudje. Tudi mi pionirji smo domovina. Kako bi bilo lepo, če bi vsi otroci na svetu živeli tako srečno, kot živimo mi – Titovi pionirji.

Alenka 5. r.

V NOVEMBRU 120 GRADBINECV NA SEMINARJU

Kljub bojaznim, da bo obisk v izobraževalnih oblikah, ki tečejo za samoupravljalce v okviru kluba samoupravljalcev, slab, saj prva jesenska meseca ni bilo zanje zanimanja, smo konec meseca lahko zadovoljni. V celoti smo izvedli štiri izobraževalne oblike do konca, ena bo trajala še dva tedna v decembru, in zabeležili visok obisk. 197 slušateljev je ta mesec izpolnilo evidenčne liste, izdali pa smo 79 potrdil tistim udeležencem, ki so v celoti poslušali predavanja. Osip ni tako velik, kot bi sodili po številkah, saj smo pri prvi upoštevali vse mlade samoupravljalce, ki izobraževalno obliko še obiskujejo in bodo potrdila še dobili.

Pregled realiziranih izobraževalnih oblik v novembru kaže naslednjo sliko:

— 4. in 5. novembra seminar o osnovah politike gospodarske stabilizacije za samoupravljalce Gorenjke, ki je obsegal deset ur in udeležencev je bilo 16. Deset jih je dobilo potrdila.

— Trije seminarji za samoupravljalce iz temeljnih organizacij in delovnih skupnosti Gradbinca, dva za člane delavskih svetov, člane izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in delegate za zbor združenega dela (od 10. do 18. novembra, 16 ur, 80 slušateljev, podeljenih 56 potrdil). En seminar za člane odborov samoupravne delavske kontrole, ki je obsegal osem ur, slušateljev je bilo 16. Razdelili smo deset potrdil.

— Izvedenih je bilo 20 ur šole za mlade samoupravljalce, ravno toliko jih bo še v decembru. Od prijavljenih 80 kandidatov obiskuje šolo 61 mladih.

Skupaj smo torej izvedli 54 izobraževalnih ur, kar je nekoliko

manj, kot smo planirali, vendar gre zmanjšanje predvsem na račun skrajšanih programov za Gradbince.

Decembrski načrti obsegajo nadaljnih 20 ur šole za mlade samoupravljalce in dva seminarja o stabilizacijski politiki, enega za samoupravljalce bolnice Jesenice, enega pa bomo izvedli za samoupravljalce iz različnih delovnih organizacij, saj se je število prijav dvignilo na 27. Seveda smo pripravljeni organizirati še kakšno obliko, če se bodo organizacije združenega dela in druga članice kluba samoupravljalcev zanje odločale.

M.

NEJASNA PRIHODNOST NARAVNEGA ZDRAVILIŠČA TRIGLAV – MOJSTRANA

Naravno zdravilišče Triglav Mojstrana, kjer se zdravijo in okrevajo borci-nosilci partizanske spomenice 1941 in vojaški vojni invalidi, se v zadnjem obdobju srečuje z najrazličnejšimi težavami. Zdravilišče sestavljata dva objekta in sicer Triglav s 63 ležišči in Sonja Marinkovič z 28 ležišči. Oba objekta je načel zob časa in kolektiv še zdaleč ne more več v korak s sodobnimi zdravilišči takšnega tipa.

Nakopičene težave so v letošnjem letu v nejasen položaj postavile tudi samo krajevno skupnost Dovje-Mojstrana. Pred sprejemom novega srednjeročnega načrta krajevnih skupnosti, je sedaj prav v okviru tega načrta tudi nejasno, kakšen bo nadaljni razvoj zdraviliškega turizma, za katerega se v Mojstrani še posebno zavzemajo.

O navedeni problematiki je kolektiv zdravilišča Triglav že obvestil družbenopolitične organizacije in svet krajevnih skupnosti, o vsej zadevi pa je tudi že razpravljali izvršni

svet skupščine občine Jesenice. Od ustanovitve, mestnega odbora ZZB NOV Ljubljana, že dalj časa prihajajo obljube, da bodo zgradili nov sodoben objekt zdravilišča. Od obljub žal še niso prišli daleč, izdelanih je bilo le nekaj idejnih načrtov, med njimi zadnji v letošnjem letu. Da bi vendarle razrešili ta problem, so pred nedavnim v Mojstrani ustanovili posebni odbor, sestavljen iz predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, sveta krajevnih skupnosti in kolektiva zdravilišča.

Odbor se je že sestal na drugi seji in obširno pretresel navedeno problematiko. Na drugi seji je bil navzoč tudi podpredsednik izvršnega sveta skupščine občine Jesenice Teodor Kreuzer, ki se je zavzel, da se ta nezavidljivi položaj zdravilišča reši. Ob tem bo pomoč nudil tudi izvršni svet skupščine občine Jesenice. Vsi prisotni so poudarili, da se najde investitorja za nov objekt in da se končno začnejo priprave za gradnjo. Navzoči so še podprli predlog, da se ponovno organizira sestanek v okviru jeseniške občine skupaj s predstavniki ustanovitelja, mestnega odbora ZZB NOV Ljubljana, do tega sestanka pa bodo pripravili že konkretne predloge o novogradnji zdravilišča v Mojstrani.

J. R.

PRIZADEVANJA ZA VEČJO POŽARNO VARNOST

Člani poklicne gasilske in reševalne enote Železarne so v sodelovanju s požarnovarnostno inšpekcijo skupščine občine Jesenice, opravili v prvi polovici leta 1980 82 inšpekcijskih pregledov. Pregledali so vse objekte delovnih in temeljnih organizacij združenega dela, nekatere gostinske objekte in vse stanovanjske objekte v družbeni lasti.

Pri tem so ugotovili precej pomanjkljivosti in so za odpravo le-teh izdali 241 ureditvenih odločb, od tega kar 223 hišnim svetom. Zaradi pomanjkanja skrbi in odgovornosti so tri fizične in tri pravne osebe predlagali v postopek sodniku za prekrške, šest odgovornih oseb pa so mandatno kaznovali.

V tem obdobju so glavno pozornost namenili vprašanju, kako organizacije združenega dela, ki hranijo, uporabljajo in prevažajo nevarne snovi, uresničujejo zakonska določila o ravnanju z vnetljivimi tekočinami, plini in drugimi nevarnimi snovmi. Le-te namreč predstavljajo povsod, kjer se ne upoštevajo omejenjena določila, povečano nevarnost za nastanek požara, eksplozije in podobno. Pri tem so namreč ugotovili, da imajo v jeseniški občini, na relativno majhnih prostorih skoncentrirane precejšnje količine raznih nevarnih snovi in to predvsem vnetljive tekočine in pline. Pri tem so ugotovili še precej primerov nespo-

štovanja veljavnih predpisov. Pri tem gre za neustrezne lokacije nekaterih sedanjih skladišč, postopke skladiščenja, uporabe in transporta. Žal se kljub sankcioniranju ponekod ponavljajo iste napake z izgovorom, najprej morajo izvršiti svoje proizvodne naloge.

Ugotovitve za drugo polletje bodo znane v začetku prihodnjega leta, ko bodo zopet opravili analizo stanja. V prihodnje bodo požarnemu varstvu posvetili še posebno skrb in strogost.

B.

Del udeležencev ob otvoritvi razstave ročnih del v avli osnovne šole Tone Čufar na Plavžu. Razstava je bila odprta do 2. novembra (Foto B. Blenkuš)

ANALIZA IN PROGRAM DELA KRAJEVNE KONFERENCE SZDL PLAVŽ

V torek, 25. novembra, je bila programska konferenca SZDL krajevnih skupnosti Plavž. Ob 60,8% udeležbi delegatov je Marjan Cvek, tajnik krajevnih konferenc, podal oceno o dosedanjem delu konference, družbenopolitičnih organizacij, društev in ostalih organov krajevnih skupnosti Plavž. Pri tem je med drugim poudaril, da je bilo opravljeno veliko dela. Žal pa organiziranost po soseskah, razen na Cesti Cirila Tavčarja, še ni zaživel, da so bili zelo aktivni člani ribiške in gobarske družine, gasilci, sekcija za družbenopolitično aktivnost žensk, da pa mladinska organizacija letos ni najbolj delovala.

Tone Varl, predsednik konference, je nato predložil osnutek programa dela za prihodnje leto. Najpomembnejše pri tem je vključitev vseh prebivalcev v stabilizacijska prizadevanja, kolektivno delo in podružbljanje političnega odločanja, uresničitev takšne samoupravne organiziranosti krajevnih skupnosti, delegacij in sosesk, da bodo prebivalci lahko v polni meri izrazili svoje interese in potrebe. Prizadevati se bo treba za boljše preskrbo prebivalcev, za boljše vzdrževanje stanovanjskega fonda, za zdravo in varno urejenost

okolice. Posebna skrb bo veljala ureditvi okolice balnišča v Logu Ivana Krivca. Na prostoru krajevnih skupnosti bo treba urediti rekreacijske površine, dobiti skupen jezik, da se za to koristijo tudi prostori nove šole, vsi prebivalci pa naj bi skrbeli, da se s čim manjšimi sredstvi čimveč naredi. Pri vsem tem in še drugih nalogah bodo morale sodelovati vse socialistične in demokratične ustvarjalne sile v krajevni skupnosti.

Predloženi program so dopolnili še s predlogi oblikovanimi med razpravo. Pri tem so predvsem poudarili nadaljnjo krepitve krajevnih samouprav, evidentiranje možnih kandidatov in sploh kadrovske priprave na volitve v leto 1982, ugotavljanje prostorskih in materialnih potreb, izboljšanje informiranja prebivalcev, pripravo predlogov za priznanja OF, skrb za načrtno zasaditev dreve na Plavžu in ureditev odnosov v balinarskem klubu Jesenice. Za sklepe so imenovali petčlansko komisijo, ki bo poskrbela, da bodo z njo seznanjeni vsi prebivalci krajevnih skupnosti Plavž in drugi, ki lahko pripomorejo k še boljše delu in uspehom v prihodnje.

B.

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice. Trg Toneta Čufarja 1. razpisuje naslednje izobraževalne oblike:

1. Osnovno šolo za odrasle:

Vpis je od prvega do osmega razreda. Začetek pouka osnovne šole bo v januarju 1981.

2. Upravno administrativno šolo:

Vpišejo se lahko vsi, ki so končali administrativno šolo. Do pričetka šolskega leta 1981/82 bi opravili diferencialne izpite, ki so pogoj za vpis v 3. letnik upravno administrativne šole.

3. Tečaje za preizkus znanja za vpis na višje in visoke šole:

Tečaji so namenjeni kandidatom, ki nimajo popolne srednje šole.

4. Prav tako vpisujemo v izvenšolske oblike izobraževanja in usposabljanja:

- tečaj strojepisja (začetni in nadaljevalni)
- šivalno krojni tečaj (začetni in nadaljevalni)
- tečaj nemščine, angleščine in italijanščine (začetni in nadaljevalni)
- tečaj skladišnega poslovanja za delavce v skladiščih.
- tečaj tehničnega risanja.
- tečaj o pisarniškem poslovanju in korespondenci.
- knjigovodski tečaj (začetni in nadaljevalni).
- kuharski tečaj

Organiziramo tudi druge oblike izobraževanja po potrebah združenega dela.

Vpisujemo vsak dan, razen ob sobotah, od 7. do 14. ure in popoldne, razen petka in sobote, od 16. do 18. ure.

ČLANOM AMD JESENICE

Blizu se konec leta in kakor vsako leto, hoste lahko poravnali članarino za leto 1981 od 2. decembra dalje v prostorih doma AMD Jesenice, vsak dan, razen sobote in nedelje od 15.30 do 18. ure.

Članarina za prihodnje leto znaša 280,00 din. V okviru AMZ Jugoslavije, se pravi v drugih republikah, članarina znaša 300,00 din. V Sloveniji pa smo se ob upoštevanju splošnega varčevanja in stabilizacijskih ukrepov odločili, da članarine ne zvišamo do take višine.

Kam gre denar iz naslova naše članarine, ki jo bomo vplačali za naslednje leto? Tako se boste prej ali slej vprašali pri vplačilu članarine. Naj vam delitev članarine podrobno predstavimo:

- Motorevija	84,00 din
- Popust pri teh. storitvah	50,00 din
- Financiranje brezplačnih prevozov	25,00 din
- Financiranje avto-moto športa	10,00 din
- Članski material	15,00 din
- Skupna propaganda	4,50 din
- za delo AMD	70,00 din
- za delo AMZS	17,00 din
- za delo AMZJ	5,00 din

SKUPAJ: 280,00 din

Kot iz razpredelnice lahko ugotovite ostane v društvu za svojo dejavnost 70,00 din iz celotne vsote.

Iz članarine bo AMD Jesenice v prihodnjem letu nudil svojim članom naslednje ugodnosti:

- brezplačno pranje avtomobilov v novozgrajeni avtopralnici;
- male usluge avtomehanične delavnice (menjava olja, menjava gum, nastavitve vžiga, kontrola svetlobnih teles na avtomobilu itd.) po nižjih cenah, ki veljajo za te storitve v servisnih delavnicah;
- novozgrajeni dom nudi vsekakor boljše pogoje za šolanje novih voznikov - amaterjev pa tudi za organizacijo športno-družabnih srečanj, ki jih do sedaj ni bilo (zaradi investicij v nov dom), katere pa bi v bodoče tudi lahko organizirali, seveda ob zadostni zainteresiranosti naših članov.

Članski material za letošnje leto obsega:

- ATP knjižico z ovitkom
- značko AMZS
- plastični ovitek z napisom
- ATP knjižica vsebuje naslednje kupone z ugodnostmi:
- 1 kupon za brezplačen prevoz poškodovanega vozila
- 1 kupon za razdalje 500 km
- 1 kupon za prevoz vozila po članski ceni
- 1 kupon za popust pri tehničnem pregledu vozila
- 1 kupon za brezplačno kontrolo in nastavitve žarometov
- 1 kupon ali brezplačno kontrolo zavor
- 4 kupone za popust pri testiranju vozila
- 1 kupon rezervni
- 1 kupon za možnost nakupa garantnega pisma
- 2 kupona za turistične usluge
- 2 kupona za pravni nasvet
- 1 kupon za klic v sili
- 2 kupona za pomoč na cestah v tujini

Iz razpredelnice je razvidna široka paleta dejavnosti, ki voznika, člana AMD, na cesti ne pušča samega, temveč mu po svojih močeh pomaga. Posebno je ta pomoč dobrodošla v obliki garantnega pisma (500 švicarskih frankov) za voznike, ki potujejo v tujino. Kdor pa smatra, da te oblike pomoči ne potrebuje ima pri včlanjevanju še eno možnost. Članstvo v AMD brez ATP knjižice. Pri tem dobi samo Motorevijo vsak mesec brezplačno in vse storitve AMD, ki so bile prej navedene. Taka oblika članstva stane 100,00 dinarjev.

Zavedamo se namreč, da je samo v masovnem članstvu naša moč in to v boljši organiziranosti in solidarni pomoči!

Zaželeno je, da letos člani poravnajo svojo članarino v mesecu decembru in januarju v domu AMD Jesenice na Javorniku, kjer bomo vsakemu članu pokazali dom in možnosti v delavnici in avtopralnici, ki jih bo vsak član v prihodnjem letu lahko tudi koristil!

AMD Jesenice

ZAHVALA

Oh boleči izgubi našega draga

EMILA AŽMANA

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojniku poklonili cvetje, nam izrazili sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujem se družbenopolitičnim organizacijam, pihalnemu orkestru in pevcem ter Slavku Tuma za lepe poslovilne besede.

Posebno zahvalo smo dolžni gasilec Železarni in dr. Rojčevi za pomoč v njegovi težki bolezni.

Vai njegovi

ZAHVALA

Oh boleči izgubi očeta, moža in starega očeta

HERMANA RAKARJA

iskrena hvala vsem sosedom in sorodnikom za nujno pomoč ob njegovi smrti. Prav tako se zahvaljujem dr. Mencingerju in dr. Rojčevi za skrbno nego ob njegovi bolezni. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti, sorodnikom za tolažilne besede in darovano cvetje, sodelavcem RTA za denarno pomoč in pevcem DPD Svobode Fr. Preseren iz Breznice.

Zaljujoči sin Stane in njegovi

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 6. decembra, hosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini: Špecerija Bled - Supermarket Union, Titova 22 in Rožca - Samopostrežna trgovina 9, Bokalova 5/a.

DEŽURNA LEKARNA

ZA OBČINI JESENICE IN RADOVLJICA JE V MESECU DECEMBRU DEŽURNA LEKARNA JESENICE.

GORENJC!

naročite

GLAS

ČLANOM DU JESENICE

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje člane v soboto, 6. decembra, ob 16. uri na redni mesečni članski sestanek, ki bo v domu društva.

Po sestanku bo ženski krožek ročnih del priredil srečolov in družabni večer.

ZAHVALA

Oh boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA OBLAKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in tolažilne besede. Posebno zahvalo izrekamo sosedom, bivšim sodelavcem TOZD Transport in govorniku za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Zaljujoči: žena Marija, sin Vojko z družino in družina Jerala

ZAHVALA

Oh boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in dedka

FRANCA ČERNETA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v težkih dneh nesebično pomagali.

Zahvaljujem se dr. Cesarčevi za zdravstveno pomoč na domu, pevcem za žalostinke in vsem, ki so darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zaljujoči: žena Marija, sin Slavko hčerki Mimi, Olga in Joži z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Oh izgubi naše dobre mame, sestre, tete, babice in prababice

MARIJE DIVJAK roj. Grlic

se najlepše zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, osebju v domu dr. Francea Berglja za nego, dr. Hriberniku za njegovo nesebično pomoč in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami in darovali cvetje. Zahvala pevcem z Jesenic za tako izbrano petje, tov. Jelenu in tov. Grandonu za pomoč in sodelovanje pri pogrebu.

Zaljujoči družine Divjak, Ažman, Masterle in Girandon

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

6. decembra ameriški barvni risani film POPAJEVE NEUMNOSTI, ob 15. uri.

6. in 7. decembra hong. barvni karate film NAJVEČJE MASČEVANJE RUCE LEA, režija Tu Lu Po, v gl. vlogi Lu Hsiao Lung, ob 17. in 19. uri.

8. in 9. decembra amer. barvni krim. film DETEKTIV TOMO, režija Richard Heffran, v gl. vlogi Tony Musante, ob 17. in 19. uri.

10. decembra italij. barvni pust. film ROBIN HOOD BLISK, MEC. KARATE, režija Tomino Rico, v gl. vlogi Alan Steel, ob 17. in 19. uri.

11. decembra zaprto.

12. decembra amer. barvni ljub. film - drama RDEČILO ZA USTNICE, ob 17. in 19. uri. Film ni primeren mladini od 15. leta starosti.

13. in 14. decembra amer. barvni film - srhljivka KITAJSKI SINDROM, režija James Bridges, v gl. vlogi Jane Fonda, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

6. in 7. decembra hong. barvni karate film NEMI SHAOLIN PROTI ZELENEMU ZMAJU, ob 18. in 20. uri.

7. decembra amer. barvni risani film POPAJEVE NEUMNOSTI, ob 10. uri.

8. in 9. decembra hong. barvni karate film NAJVEČJE MASČEVANJE BRUCE LEA, ob 18. in 20. uri.

10. decembra zaprto.

11. decembra italij. barvni pust. film ROBIN HOOD BLISK, MEC. KARATE, ob 18. in 20. uri.

12. decembra amer. barvni krim. film DETEKTIV TOMA, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. decembra nem. barvni pust. film PUSTOLOVŠČINE BARONA MUNCHHAUSENA, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

6. decembra amer. barvni rock muzik. LASJE, ob 20. uri.

10. decembra amer. barvni krim. film DETEKTIV TOMA, ob 20. uri.

13. decembra hong. barvni karate NAJVEČJE MEŠČEVANJE BRUCE LEA, ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

6. decembra amer. barvni kom. film HERBIE GRE V MONTE CARLO, ob 19. uri.

7. decembra amer. barv. rock muzik. LASJE, ob 19. uri.

13. decembra amer. barvni krim. film DETEKTIV TOMA, ob 19. uri.

14. decembra hong. barvni karate film NAJVEČJE MASČEVANJE BRUCE LEA, ob 19. uri.

GLEDALIŠČE VABI NOVE IGRALCE

Amatersko gledališče Tone Čufar na Jesenicah pripravlja v decembru AVDICIJU za sprejem novih igralcev v svoje vrste. V ta namen vabijo interese, ki bi želeli igrati v gledališču, naj se javijo najkasneje do 5. decembra upravi gledališča, osebno, pisno ali po telefonu na številko 81-260. V prijavi navedite obvezno svoj polni naslov.

Na podlagi prijav bo jeseniško gledališče obvestilo vse kandidate, kdaj naj pridejo na avdicijo in kaj naj pripravijo za nastop.

Prizor iz filma Rdečilo za ustnice

PROGRAM DRSANJA IN PRIREDITEV DO 11. DECEMBRA

REKREACIJSKO DRSANJE:

- petek, 5. decembra, od 20. do 22. ure za Železarno.
- sobota, 6. decembra, od 14. do 16. ure in
- nedelja, 7. decembra, od 14. do 16. ure in od 17. do 19. ure prosto drsanje.

HOKEJSKE PRIREDITVE:

- četrtek, 4. decembra, ob 12. uri MLHL člani, HDK Partizan Tržič : HK Borovlje.
- sobota, 6. decembra, HK Jesenice igra s HK Crvena zvezda v Beogradu.
- HK Kr. gora igra s HK Triglav, Kranj, ob 21. uri MLHL člani HK Kokrica : HK Naklo.
- ponedeljek, 8. decembra, ob 22. uri MLHL člani HK Borovlje : HK BI. Dobrava.
- torek, 19. decembra, ob 21. uri MLHL člani HK Leše : HDK Tržič.
- sredo, 10. decembra, ob 15.30 slov. hrv. liga, člani HK Kr. gora : HK INA Sinsk, ob 18.30 državno prvenstvo, člani HK Jesenice : HDK Celje.

KEGLJANJE NA LEDU:

- nedelja, 7. decembra, ob 7. uri tradicionalni turnir, pokrovitelj Vatrostalna Zenica.

MEDOBČINSKA LIGA - TRENINGI:

- petek, 5. decembra, od 22.15 do 22.30 HK Naklo.
- sredo, 10. decembra, od 21. ure do 22.30 HK BI. Dobrava.
- četrtek, 11. decembra, od 22. do 22.30 HDK Tržič.

Iz pisarne ŠD Jesenice

ZAHVALA

Najlepša hvala osnovni organizaciji sindikata delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje in vodji, posebno pa svojim sodelavkam, za prijeten poslovilni večer in lepo darilo, ki sem ga prejela ob odhodu v pokoj. Vsem želim dosti zdravja in osebne sreče.

Milka Živko

ZAHVALA

Vsem, ki so ob moji 50-letnici prispevali k lepemu spominskemu darilu, se najlepše zahvaljujem.

Cilka Sorl, žičarna

ZAHVALA

Kolektivu TOZD Zebljarna se najtopleje zahvaljujem za izrečena sožalja in denar, ki sem ga prejela ob smrti sina Milana.

Milica Taler

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem strugarne TOZD Strojne delavnice za lepo darilo, ki sem ga prejel ob mojem osebnem jubileju.

Karel Špan

